

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 25—
pol leta . . . 13—
četrt leta . . . 6:50
na mesec . . . 2:30

za Nemčijo:

celo leto naprej . . . K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej . . . K 35—Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Znanstvena ulica št. 5, telefon št. 85.

Izloži vseh dan svojo izjavo medlože in praznike.

Inserati veljajo: peterstopna petletna vrsta za enkrat po 20 vin., za dvakrat po 18 vin., za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvata vrsta 25 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Poznamo številka velja 10 vinarjev.

Na plamena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:

celo leto naprej . . . K 24—
pol leta . . . 12—
četrt leta . . . 6—
na mesec . . . 2—

v upravištvu prejemati:

celo leto naprej . . . K 22—
pol leta . . . 11—
četrt leta . . . 5:50
na mesec . . . 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Znanstvena ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Prestolonaslednik vrhovni poveljnik na gališko - bukovinski fronti.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 4. avgusta. (Koresp. ur.)
Rusko bojišče.

Zapadno od najgornje Moldave ob Črnom Čeremošu na desnem krilu armadne fronte, ki stoji pod vrhovnim poveljništvom feldmaršallajtnanta nadvojvode Karla Franca Jožefa, se razvijajo novi, za zaveznike ugodno potekajoči boji. V sredini in ob levem krilu armadne fronte nadvojvode nobenih posebnih dogodkov.

Pri Zalošču je napadel sovražnik naše pozicije. Odbili smo ga. Boji trajajo.

Pri armadi generalobersta von Terszyanskaja je zavrnila naša konjenica v bajonetnem boju napad. Eden naših letalcev je v tem prostoru predvčerajšnjim zbil sovražni dvokrovnik sistema Farman.

Zapadno od Kašovke in ob Stohodu se je včeraj močan ruski napad zlomil. Popoldne se je posrečilo sovražniku z obnovljenimi suki vdreti v naše črte pri Rudki. Nemški in avstro - ogrski bataljoni, ki so prihiteli in deli poljske legije so vrgli Ruse zvečer popolnoma nazaj. Južno od železnice Sarny - Kovel so odbile čete generala Fath močan ruski napad.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 4. avgusta. (Kor. urad.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Armada skupina gim.
v Hindenburga.

Severo - zapadno od Postarova smo z ognjem prisilili sovražnika, da je opustil eksponirane järke ter zavrnili v pokrajini pri Stigali med Na-

roškim in Višnjevskim jezerom sunke proti pozicijam naših straž. Ob Servecu, vzhodno od Gorodišča in ob Ščari, jugo - zapadno od Baranovičev, živahni boji z ročnimi granatami. Pri Lubješovu so se razbili zopet močni sovražni napadi. V odseku Sitovice - Vilejka so se razbili silni boji, v katerih poteku je vdrl nasprotnik v vas Rudka Mirinska in neposredno sosedne črte. V protinapadu so nemški in avstro - ogrski bataljoni ter deli poljske legije brez ostanka zopet zavzeli izgubljena tla. Vjeli so 361 mož, vplenili več strojnih pušk ter gladko zavrtili obnovljene ruske napade. Bolj proti jugu ter pri Ostrovi in v pokrajini vzhodno od Svinjuhov sovražna podvzvetja v našem ognju niso prišla preko prvih napadov.

Fronta feldmaršallajtnanta nadvojvode Karla.

Pri armadi generala grofa von Bothmerja nobenih posebnih dogodkov. V Karpatih, v okolici Kopilasa, so nemške čete pridobile tal.

Vrhovno armadno vodstvo.

Iz snočnjega uradnega poročila je razvidno, da je dobil tudi južni del ruske fronte novega vrhovnega poveljnika. Zmagovalec pri Folgariji in Arsieru, dedič naše cesarske krone, prestolonaslednik Karel Franc Jožef je imenovan za zapovednika naših in nemških armad na gališko - bukovinski fronti. Ta vest navdaja monarhijo z veseljem in ponosom, naše hrabre čete pa bodo pod vodstvom svojega cesarjeviča še z večjo požrtvovalnostjo in s še krepkejšim elanom branile domovino pred sovražnikom. Feldmaršallajtnant nadvojvoda Karel Franc Jožef zapoveduje na fronti od Tarnopola do sedmograške meje in njegovo desno krilo je pričelo z uspešnimi napadi na ruske karpatske pozicije med go-

renjo Moldavo in Črnim Čeremošem. Zopet se v Karpatih bore ramo ob rami z našimi četami nemški polki, ki so pri gori Kopilas (1599 m, na ogrski meji, zapadno od one točke, kjer se obrne Črni Čeremoš proti severu) izvojevali proti Rusom prve uspehe. — Med Brodi in Tarnopolom se razvijajo novi boji. Tam pritiska ruska armada zlasti na Zalošče ob gorenjem gališkem Seretu, ne da bi imela dosedaj kakršnekoli uspehe. — Ljuti boji so se vršili tudi ob Stohodu tam, kjer so se naše in nemške čete pred nekaj dnevi umaknile iz ostrega kolena pri Kašovki na krajšo črto. Rusi so se tam pomaknili za nami do rečice Slavok, levega pritoka reke Stohod, ter so celo vdrl v vas Rudko Mirinsko. Bili pa so zopet vrženi ven. Položaj se torej v zadnjih dneh ni spremenil. Poročila z bojišč soglašajo v tem, da postaja odpor naših in nemških čet od dne do dne žilavejši in energičnejši.

S severne ruske fronte.

Preko Stockholma javljajo: General Kuropatkin je odredil, da se morajo odgnati vse ženske v območju armade na fronti. — Rusi izpraznujejo Dvinsk. V mestu smejo ostati le one osebe, ki dobe izrecno dovoljenje trdnjavskega poveljnika.

Bitka za Kovel.

Angleški listi poročajo: Za Kovel se razvijala ena najhujših in največjih bitk. Sovražnik koncentriral tam močne sile. Nemci se bijejo kakor levi.

Hindenburg v Voliniji.

Berolin, 4. avgusta. »Tägliche Rundschau« poroča: Gfm. Hindenburg je obiskal danes čete, ki se bore na volinjski fronti. Spremljal ga je načelnik njegovega generalnega štaba Ludendorff. Čete so vojskovodjo z navdušenjem pozdravljale.

Ruski car o miru.

Londoni listi poročajo, da se je ruski car izjavil: »Poudarjam, da ne bom sklenil miru, dokler se nahaja le še en sovražnik na ruskih tleh.« Iz tega je sklepati, da je vojni cilj Rusije postal mnogo skromnejši, ker car ni več govoril o zmagi in tudi ne o tem, da bo sklepal mir le skupno s svojimi zavezniki.

Vojna z Italijo.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 4. avgusta. (Koresp. ur.)
Uradno se razglša:

Italijansko bojišče.

Položaj je neizpremenjen. Na več odsekih soške fronte razvija sovrážna artiljerija živahno delovanje. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

2. avgusta. Dalnja poročila o boju v dolini Astico na večer 31. julija postavljajo nasprotnikov poraz šele v pravo luč. Po intenzivnem obstreljevanju naše cele fronte med dolino Topo in dolino Aso, je naperil sovražnik ljute napade na Monte Seluggio in visoko planoto Casteletto, dočim je z velikanskimi silami napadel Monte Cimone. Bil je povsod z velikimi izgubami odbit. V ozemlju Tofana se je od včeraj sovražnik novič brezuspešno lotil naših pozicij na Forcelli Bois in njegova artiljerija je obstreljevala Cortino d' Ampezzo, nakar so naši težki topovi odgovorili z obstreljevanjem krajev v Dravski dolini. V zgornji dolini Degano je sovražna artiljerija streljala vžigalne bombe na Forni Avoltoi. V odgovor so naši razdrili en del kraja Muta v Ziljski dolini. Sovražni letalci so dne 27. julija napadli brez vojaškega namena naša nebranjena mesta na spodnji Adriji. Včeraj je posebno močno Caproni - brodogve metalo bombe na tovarno torpedov in podmorskih čolnov Whitehead (3 km zapadno Reke). Naši pogumni letalci, ki so bili izpostavljeni intenzivnemu ognju obrambnih baterij, so bili napadeni od mnogih sovražnih letalcev. Caproniji so vrgli 4000 kilogramov veeleksplozivnih bomb na objekt in povzročili mnogo požarov. V zračnem boju je bilo pri Miljah podroto sovražno letalo. Enega naših Capronijev se je videlo pri Voloskem iti nizdol. Drugi so se vrnili nepoškodovani.

Italijanski ministrski svet.

Lugano, 4. avgusta. Splošno se pripisuje seji ministrskega sveta, ki je bila v četrtek, največjo važnost. »Corriere della sera« pravi, da storjeni sklepi ne bodo ne oficijelno in oficijozno tako kmalu razglašeni, kakor se misli. Ve se samo, da je vojni minister podal obširna pojasnila o vojnih operacijah, ministrski predsednik Boselli pa o svojih posvetovanjih s kraljem in z generalom Cadorno.

Lugano, 4. avgusta. (Kor. urad.) Tudi na včerajšnjo sejo ministrskega sveta ni bilo Carcana in je poročal Boselli o finančnem položaju. Kakor javljajo listi, je ministrski predsednik na podlagi v glavnem stanu dobljenih vtisov optimistično popisal vojaški položaj. Razpravljalo se je tudi o italijanskem trgovskem brodogvu, ki je vsled potopljenj in obrabe prišlo v klavno stanje. — »Secolo«, čigar trditve pa niso potrjene od drugih strani, hoče vedeti, da je ministrski svet sklenil tudi odredbo, da se pretrga vsak gospodarski stik s sovražniki Italije in njih zavezniki.

Boj brez upa na zmago.

Lugano, 4. avgusta. Socijalistični poslanec Treves piše v »Avantiju« o začetku tretjega vojnega leta: Ne verjamem, da bo kateri vojskujočih se narodov v dveh mesecih potisnjen na kolena. Premaganje centralnih sil je utopija.

Nemško - italijanska trgovska pogodba.

Berolin, 4. avgusta. »Lokalanzeiger« konstatira z ozirom na poročila različnih inozemskih listov, da formalno italijansko - nemška trgovska pogodba še ni odpovedana, ali pa je vzlic temu sploh še v veljavi, je jako dvomljivo.

Anglija in Italija.

London, 4. avgusta. (Kor. urad.) »Daily Telegraph« poroča, da je odpoval predsednik trgovskega urada Runciman v Rim, da odstrani težkoče, ki so nastale v plovbenem

LISTEK.

Chonchette.

Francoski spisal Marcel Prevost.

(Dalje.)

Te razmere, ki so sicer v Parizu bile popolnoma neznane, so trajale precej dolgo. Marcel je dvakrat, trikrat videl svojega sina, ki mu ga je pripeljala Lucienne. Otrk je bil ljubeč, očetu izredno podoben; nikdar pa mu niso govorili o očetu in Marcel je opazil, da mu je bil tuj. Od takrat se ni več brigal zanj. Pravkar so bile vse njegove misli pri ljubici, pri kateri je pustil nekaj več srca, kakor sicer. Izkoristil je torej položaj, ki ga je ustvarila Jeanne, tako da ga njegovo vdovstvo ni ravno težilo, dokler ni spoznal, da ga vara njegova maitresse sama. Bil je zanj hud udarec. V trenutku kesanja, ki pri mladih lahkoživcih niso redki, se je odkrito potrudil, pridobiti si ljubezen svoje žene nazaj. Jeanne pa ga je zavrnila. V tem položaju: Pariz se mu je za nekaj časa pristudil, La Roche mu je bil vsled svojeglavnosti žene zaprt, se je spomnil svojega starega prijatelja Ducatela in mu pisal, da ga obišče. Šlo mu je le za to, da vidi nove kraje in ljudi in skuša

daleč od svoje žene pozabiti svojo nesrečo.

Prihod častnika telesne straže je prinesel nekaj veselosti in sicer tako strogi Soupize. Julietta je z dobrohotno pozornostjo poslušala pripovedke in pogovore mladega častnika z njenim možem, ne da se je istih sama preveč udeleževala. Toda skupno nagnenje jo je skoro približalo Marcelu: oba sta bila strastna muzika. Dočim je gospod Ducatel, zakopan v svoje naravoslovne in arheološke študije cele popoldneve prešel v svoji delavnici in šele proti peti uri prišel na dan, sta Julietta in Marcel v pritličnem salonu preigrala vse partiture in poskušala dvoglasne naprave.

Ko je Marcelu potekel enomeščni dopust, se je poslovil iz Soupize. Julietti se je osem dni tožilo po njem, potem je postala zopet sladka, ljubka in pozorna žena, ki je svojemu možu čitala želje z obraza. Njuna že štiri leta stara ljubezen, je kakor nanovo oživela, tako sta drug drugega skušala prekositi v nežnosti in tako sta se trudila zatreti vsako familljarnost, ki je smrt zakonske ljubezni. En sam oblak je motil srečo gospoda Ducatela: otrok nista imela. Julietta si jih ni želela; on pa bi bil dal vse, da postane oče. Kadar je svoji ženi namignil, da bi bilo umestno, posvetovati se z zdravnikom, se je Julietta nasmehnila in odgovorila:

— Čemu? Pozneje . . . Mari se nama tako mudi? Ali ti ne zadostujem več?

Marcel de Morange se je vrnil naslednje leto in zopet naslednje in tako pet let po vrsti. Pri drugem obisku je našel rodbino pomnoženo za novorojeno deklico. Julietta, ki si je pustila malo Chonchette desetkrat na dan privesiti, se je igrala z njo kakor s punčko. Gospod Ducatel je žarel veselja, oboževal je svojo ženo in skoro pozabil je na svoje študije. Edini Marcel je ostal resen in zamisljen. Pospesil je to pot svoj odhod.

Sele ob petem obisku se je zadelo gospodu Ducatel, da opaža sumljive znake v vedenju svoje žene in svojega prijatelja. To odkritje ga je silno potrl. S trdovratnostjo človeka, ki stika po svoji nesreči, se je hotel za vsako ceno zagotoviti svoje sramote. Zadržal je pri sebi Marcela za tri mesece, vedoč, da se njegovim prošnjam ne bo mogel ustavljati. Takrat je med upom in strahom začutil, da se mu blaznost poraja v možganih. Po cele dneve je zasledoval svoje lastne misli. Polovica misli mu je šinila v glavo, druge polovice pa, in naj se je trudil še toliko, ni mogel priklopiti . . .

Nekega dne je presenetil Marcela in Julietto, ki sta se pravkar poljubila. Šel jima je naravnost nasproti, prijel Julietto za roko in jo treščil ob tla, nato se je postavil tik

pred onesvečenega Marcela in mu zalučal besede v obraz:

— Podlež si! Pojdi z menoj!

Pogovor je bil hitro končan. Marcel se je opotekajoč vrnil, zapustil je grad in se podal v Vornay, da si poišče tam prenočišča. Ta Marcel de Morange je bil pač šibek značaj, pogumen vojak sicer, slabo pa sposoben za življenjski boj, bolj ustvarjen za nevarnosti, ki ti groze na odprtem polju, pred očmi tisočev ob gromu topov in glasu trobent . . . V tej gostilniški sobi, kjer so mu s težavo preskrbeli papir in črnilo, je pisal svoji materi v Normandiji pismo, polno hudih slutenj. Opisal ji je na kratko zgodovino svojega razmerja do Juliette, ki je pričelo nekega popoldneva v pretečenem letu. Bila sta sama v salonu v Soupizu, ko se mu je mlada žena naenkrat vrgla okoli vratu, ga omamila s svojimi poljubi in se mu takorekoč vsilila. Popisal ji je vse do zadnjega, groze polnega trenutka, ko je že v duhu zrl nesrečni konec večernega dvoboja.

»Prepričan sem, mati, je zaključil svoje pismo, da se iz te zadeve ne povrne več živ. Bijeva se na samokrese pod navadnimi pogoji — pa samo na pet korakov. Ker, opozarjam te, nimava nikakih prič, je odločil žreb o prvem strelu; žal, mojemu nasprotniku.« prilog.

»Ko sva dogovorila kraj in pogoje dvoboja, je pristavil Ducatel:

— »V žepu svoje obleke shranite na pristopnem mestu lastnoročno podpisano pismo, da ste se usmrtili sami. Prav tako izjavo podpisem za-se za slučaj, da me ustrelite vi. Upanje torej obstoji, da bo eden izmed naju danes mrtve. To pa ni dovolj. Treba je, da ostane cela ta zadeva nepoznana in da onemogočimo odkritje resnice. To zahtevam, je moja pravica. Če padem jaz, izginem popolnoma; nimam sorodnikov, ki bi se vsled moje smrti žalostili: živeli bodeste v miru, nikdo vas ne bo motil. Če pogodim jaz vas, je stvar drugačna. Imate mater, ki vas, to ste sami povedali, obožuje: hotela bo zvedeti za vzrok vaše smrti, prišla bo sem, zagnala krič in vse bo zvedelo, da ste me onesčistili. Da se temu izognem, je najbolje, da ji zapramo vso resnico in ji naložimo dolžnost, da je nikomur ne odkrije. Če je res žena, kakor ste mi jo opisali, tedaj uboga. Sicer pa, če padete, kaj ji koristi razpresti zadevo? Posledica bi bil škandal, prav tako mučen za vašo ženo in vašega sina, kakor za njo ali mene samega. Dočim samomor — največjemu radovednežu ga razložiš z napadom hude vročice . . .«

»Podpisal sem te pogoje. Moja želja je, da jih držite po moji smrti: zakaj, pravzaprav so pravični. Izro-

vprašanju. To vprašanje je dalo povod za silen spor med obema deželama ter je tvorilo tudi že predmet diplomatskih pogajanj.

Naveličani vojne.

Curij, 4. avgusta. Tukajšnji listi javljajo, da so odredbe nemških bank glede italijanskih državljanih novič pokazale vojne naveličanosti Italijanom katastrofalno možnost vojne z Nemčijo. Ljudsko nevoljo proti vojni so omenjene odredbe še povečale. Revolucionarno gibanje je tako

močno, da smatra ministerstvo svet za potrebno, ustanoviti poseben tiskovni odbor za pomirjenje ljudstva. Vsled intenzivne propagande socializmov in vsled dogodkov na fronti postaja razpoloženje mas tako, da se že čuje mnenje: če izostanejo vojni uspehi, se vname revolucija. Vojski poskušajo na vse načine, da bi se odtegnili službi z orožjem. Izmed 70 mož, ki so bili v trdnjavi Gaeta doloženi za fronto, jih je 42 dezertiralo. Kmetstvo prebivalstvo hudo podpira take begunce.

vzeto osemleto ter obrambne jarkove iztrebili. Naša artiljerija je delovala. Sovražna artiljerija je v večernih urah silno odgovarjala na naši fronti od Fagme Maltosa do Longuevala, pri gozdišču Mametz ter Fricourt in pri vasi Pozieres. Zgodaj zjutraj je ožen popustil. Sovražnik je pri Souchezu zažgal malo mmo, ni povzročil nikakih izgub in le malo škode.

3. avgusta zvečer. Angleži so pridobili severno od Bazentin le Petit tal in zavrnili silne napade v gozdu Delville. Na zavzetem ozemlju pri Bazentinu so se vršili boji z ročnimi granatami. Stirje močni sovražni oddelki so napadli po noči gozd Delville. Pustili smo, da so se približali tik do naših vrst, ter smo jih nato s težkimi izgubami odbili. Naša težka artiljerija je obstreljevala močno točko med Thiepvalom in Pozieresom. Posadko, ki je bežala čez polje, so obstreljevali poljski topovi. Na neki drugi točki fronte ob Sommi je vladalo precejšnje obojestransko artiljerijsko delovanje. Dve sovražni letali sta se morali spustiti na tla, eno je bilo, kakor se dozdeva, novega tipa. Tri angleška letala so Nemci s topovskim ognjem prisilili, da so pristala.

»ZEPPELINI« NAD ANGLIJO.

Berolin, 4. avgusta. (Kor. urad.) V dopolnilo uradnega poročila o napadu nemških mornariških zrakoplovov na Anglijo v noči od 2. na 3. avgust izve Wolffov urad še te-le podrobnosti: V Harwichu so v dvakratnem napadu zrakoplovi izdatno obložili z bombami v pristanišču ležeče pomorske vojne sile, ladjedelnice in železniške naprave. V grofiji Norfolk so uspešno napadli industrijske naprave in baterije reflektorjev v Norfolk in Windertonu, nadalje je veljal napad Lowestoftu, v čegar bližini je bila neka večja tovarna razdeljava vsled metanja bomb ter je bilo večkrat opazovati izbruh požara. O sovražnem protučinkovanju je poročati, da je na poti tja nad Hofdonom nenadno iz neke plasti oblakov priplul sovražni hidroplan ter trikrat poskusil napasti eden naših zrakoplovov. Vsakikrat pa smo z ognjem strojnih pušk prisilili sovražno letalo, da se je okrenilo. Izšlo je potem v zapadni smeri. Tudi pred Jarmouthsom je neko angleško letalo napadlo en naš zrakoplov, pa je moralo zbežati.

London, 3. avgusta. (Kor. urad.) Uradno. V noči od 2. na 3. avgust je priplulo nekaj sovražnih zrakoplovov nad vzhodne in jugovzhodne grofije. Prva poročila o tem so dospela proti polnoči. Glasom teh poročil se zdi, da ni bilo manj, kakor 6 zrakoplovov, ki so se več ali manj istočasno udeležili napada na grofije Norfolk, Suffolk in Essex. Napad je trajal pol-druugo uro. Izvzemši eno točko zrakoplovi niso prodrli globoko v notranjost dežele, marveč so se zadovoljili s tem, da so zmetali malo bomb na daleč narazen ležeče kraje, zlasti v bližini morja. Nekaj bomb je padlo, kakor se poroča, v morje. Na eni točki so stopili v akcijo obrambni topovi, tam se nahajajoči zrakoplov pa je ušel. V zvezi s tem napadom je nameraval pluti en zrakoplov proti obali Kenta. Iz poročil mnogih opazovalcev izhaja, da je sledil neki drugi zrakoplov prvemu. Število pri tem napadu vrženih bomb morda potrjuje to trditev. Obrambni topovi so pričeli delovati. Enkrat ali dvakrat je bil prvi zrakoplov, kakor je bilo

videti, zadet. Z onimi bombami, ki so jih videli, da so padle v morje, poročajo do sedaj o 80 bombah. Napravljena skupna škoda je zelo majhna. Devet konj je bilo ubitih, 13 konj ranjenih. Vojaški cilj napada ni razviden.

Angleži zanikajo napad na London.

Preko Haaga: Reuter poroča 3. t. m.: Nemci razširjajo o zračnem napadu od predvčerajšnjem smešen opis. Trde namreč, da so napadli London. V Londonu samem o takim napadu niso ničesar opazili. Admiraleta dostavljata, da je jasno, da ali posadka zrakoplovo ni imela niti pojma o svojem kurzu ali pa da je bil opis dogodkov po njih povratku najbrže namenoma potrjen. Oba slučaja bi nikakor ne presenetila.

Angleško novo vojno sodišče.

Lloyd George je v poslanski zbornici predložil zakonski načrt, ki uvaža posebno sodišče, katero naj precenjuje gotove obtožbe proti nekemu višjemu uradniku v vojnem sodišču. Zadeva je napravila veliko senzacijo.

Pariška gospodarska konferenca.

Rotterdam, 3. avgusta. (Kor. ur.) »Nieuwe Rott. Cour.« poroča, da je Asquith pri posvetovanju o pariški gospodarski konferenci izjavil: V zasedenih pokrajinah Belgije in Francoske je Nemčija uničila delavnice in tovarne in odpeljala velike množine surovin, da ne govorim o ljudeh, ki so jih poslali v industrijske centre

v Nemčiji in Avstro - Ogrski. Poleg tega razpolaga Nemčija z mogočnim trgovskim brodom, ki leži sedaj varno v domačih pristaniščih ali v pristaniščih nevtralnih držav. Iz nemških trgovskih listov jasno izhaja, da računa Nemčija s temi faktorji, da bi ovirala industrijalni in komercialni preporod zaveznikov. Nemci so že sedaj organizirali svoje industrije za sunek na trg entente in za energično in če mogoče zmagovito tekmovalje v nevtralnih državah v času splošnega oddiha po vojni.

Zopetno oživiljenje opustošenih pokrajin je prva zahteva zaveznikov in to oživiljenje mora obsegiati nadomestitev surovin, industrijskih strojev in trgovskih ladij. Poleg tega se zavežejo zavezniki med seboj, da za branijo sovražnim državam na celo vrsto let priznane največjih ugodnosti. To pomeni, da se blagohotnost, ki jo bodo izkazali zavezniki drug drugemu, za več let ne bo raztegnila na Nemčijo in Avstro - Ogrsko. Poleg tega bodo zavezniki v času oddiha po vojni med seboj izmenjavali svoje vires pod pogoji, ki bodo prekrizali korake Nemčije, da bi si zagotovila zaloge in material iz nevtralnih držav. Prepričati moramo vse nemške monopolne, ki so obstojali pred vojno, tako na primer kovinski monopol v Avstraliji. Trgovski urad se marljivo trudi, da izdela načrte, kako bi se osamosvojili od dovoza iz sovražnih dežel. Ministrski predsednik je končno izjavil, da se sklepi pariške konference ne obračajo proti nevtralnimi državam.

Angleži pripravljajo nov velenapad.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 4. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Artiljerijski boji so dosegli severno od prelaza Ancre posebno veliko silo. Med Ancre in Sommo so se nadaljevali z nezmanjšano močjo. Odbili smo močnejše sovražne napade severno od Ovilersa in jugozapadno od Guillemonta ter severno od pristave Monacu. Južno od Somme se je ponoči razbil sovražni napad pri Barleuxu. Francozom se je posrečilo včeraj zvečer polastiti se naših pozicij v vasi Fleury in južno od utrdb Thiaumont. Naši danes zjutraj izvršeni protinapadi so nam dali zopet popolno posest vasi Fleury in jarkov zapadno in severo - zapadno tega kraja. Sovražne napade severo - zapadno od utrdb Thiaumont in proti našim pozicijam v gozdu Charpitre in v gorskem gozdu smo včeraj zvečer z velikimi izgubami za sovražnika zavrnili. Položaj je sedaj zopet tak, kakršen je bil, predno so izredno močne francoske sile izvršile svoje napade.

Poročnik Mulzer je v zračnem boju pri Lensu zbil svojega devetega, poročnik Frankel predvčerajšnjim pri Baumezuv svojega šestega nasprotnika. Nadalje je bil zbit neki sovražni dvokrovnik včeraj pri Peronnu, dva nadalnja, kakor se je naknadno poročalo dne 1. avgusta, jugo - zapadno od Arrasa in pri Lihonsu od naših letalcev. Z obrambnim ognjem je bilo zbito po eno sovražno letalo pri Berles au Boisu, jugozapadno od Arrasa in pri Namurju, zadnje iz flotilje, ki je bila Namur napadla, z malo stvarno škodo.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

3. avgusta popoldne. Severno od Somme so Francozi čez noč zavrnili več poskusih napadov na Monacu ter si pripravili svoje nove pozicije med to pristavo in gozdom Hem. Potrjuje se, da so se morale nemške enote, ki so jih poslali pri Monacu v boj, vsled svojih velikih izgub od 30. julija sem umakniti. Južno od Somme se je razbil nemški protinapad južno od Estréesa v našem ognju. Na desnem bregu Mose so naperili Nemci silne protinapade na strelske jarkove, ki so jih bili včeraj izgubili. Povsod je zlomil zaponi in infanterijski ožen njih napor ter jim prizadejal težke izgube. Francozi so južno od Fleuryja resno napredovali ter dosegli neposredne dohode v to

vas, pri čemer so prišli mimo postajališča. Število vjetih samo pri Fleuryju tekom včerajšnjega dneva prekorača 700. Skupno število vjetih od 1. t. m. naprej na desnem bregu Mose, znaša 1100. V okolici Vauxa, Chapitra in Chénouisa se artiljerijski boj brez infanterijskega delovanja nadaljuje. Na ostali fronti je bila noč mirna, razen v gozdu Apremont, kjer so bile nemške patrulje s strelji iz pušk razpršene. Letalstvo. Na fronti ob Sommi je zbil sergent Chaintot včeraj dva nasprotnika ter tako zbil svoje osmo letalo. Neko drugo nemško letalo se je moralo vsled boja umakniti in je padlo v okolici Chaunyja na tla.

3. avgusta zvečer. Na fronti ob Sommi tekom dneva nikakega infanterijskega delovanja. Artiljerijski boj v okolici Monacu traja. Na desnem bregu Mose je vzela naša infanterija, nadaljujoč voje napadalno gibanje, ob fronti Thiaumont-Fleury v vrsti zaporednih napadov čez dan vse jarkove med obema točkama tja do jugovzhodno od utrdb Thiaumont in v sosedščini višine 320. Vas Fleury, ki smo jo obenem napadli od severozapada in jugovzhoda, so naše čete po sijajnem boju popolnoma zasedle. Število vjetikov, ki smo jih dobili v tem boju in jih sedaj štejemo, presega 650, kar zvišuje skupno število od nas na desnem bregu Mose od 1. t. m. naprej neranjenih vjetih na 1750. V okolici Chénouisa smo istočasno izvršili živahen napad, ki nam je dal nazaj večji del predvčerajšnjem izgubljenega ozemlja. Na ostali fronti od časa do časa topovski ožen. Letalstvo. V noči 2. t. m. so naša letala metala bombe na kolodvoru Hem in Noyon. Zjutraj je vrglo neko sovražno letalo bombe na Nancy; žrtev in škode ni. Tudi Pont à Mousson je dobil nekaj bomb, ki niso nič učinkovale. Na fronti ob Sommi so bila naša bojna letala čez dan posebno delavna. Stiri nemška letala so bila zbita, dve v okolici Maurepasa, eno pri Guillemontu in eno v okolici Barleuxa. Zadnje je zbil naš podporočnik Guy-namer, ki je s tem zbil svoje dvanajsto nemško letalo. Dve nadaljnji letali, ki sta bili resno poškodovani sta morali v strmem poletu pristati, eno pri Brieuju, drugo pri Andechyju.

Belgijsko poročilo.

3. avgusta. Ničesar posebne ga ni poročati. Vsled megle je bilo artiljerijsko delovanje danes manj živahno.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

3. avgusta popoldne. Čez noč smo nadalje izgradili od nas za-

čam ti, predraga mati, to skrb na pragu smrti in v smrti sami, zakaj zdi se mi, da ne bi imel niti trenutka miru, če bi dana beseda ne bila držana.

...Dvojboj je bil dogovorjen za deseto uro zvečer ob gozdišču, ki je mejil na severu na vrnayško pokopališče in je bil od vasi precej oddaljen. V tej mrzli in jasni novembrovski noči sta nasprotnika ob blestem svitu polne lune skoro istočasno dospela na določeni prostor. Bilo je svetlo kakor po dnevi. Pred njima pokopališčni zid in temno grmovje. Ob straneh in za njima nepregledna planjava, vsa posejana z belim kamenjem. Nad to pokrajino, tragično že v njeni nezimernosti in goloti, pa je vladal popoln mir, ki je, tako se ti je zdela, njene meje prestavil še daleč naprej.

Izpregovorila nista niti besede. Gospod Ducatel je prinesel zabož s pištolami s seboj, ga položil na tla in odprl. S prekrizanimi rokami nepremično stoječ na mestu, ga je opazoval Marcel. Gospod Ducatel je poskusil petelina obeh pištol, jih nabasal in pomolil eno mlademu možu, rekoč:

— Stel bom, kakor dogovorjeno: Ena dva, tri! ... Ogenj! ... Med tem merite, na povelje: Ogenj! stre-ljajte.

Marcel je molče pritrtil. Nato je gospod Ducatel imenit-

pet korakov. Ko sta bila na mestu, je poveljeval:

— Ena! ...

A ustavil se je, videč, da je Marcel povesil roko. Zaklical mu je:

— Kaj se obnavljate?

Marcel se je trenutke pomišljal, nato pa je nameril tudi on.

— Dve! tri! ... Ogenj! ...

En sam strel je počil. Marcel je padel brez glasu. Stari komandant je hitel k njemu. Zgrudil se je bil vznak, skoro prekrizanih rok s prsti krčevito se oprijemajoč pištole — bil je na mestu mrtve. Gospod Ducatel sprva ni opazil rane. Končno je zagledal mal rudeč curek, ki je tekel od trebuha na tla. Kmalu pa je krvavitev prenehala. Nič se ni čudil, da ni zadel na pravo mesto; meril je na prsa, v trenutku, ko je sprožil, pa je začutil, kako se mu je strela roka. Bolj ga je presenetilo, da je ta rana povzročila takojšnjo smrt. Krogla je morala odleteti ob rebrih ter doseči srce. Pri tej kratki daljavi to ni bilo nemogoče...

Marcelove oči, te velike oči, so ostale odprte; nebesna svetloba se je zrcalila v njih in zdela se je, kakor da gleda. Smrt je vedno strašna; prav radi tega se vplivu nelikčnosti ni moremo odtegniti... Gospod Ducatel je stopil za korak nazaj; mraz mu je stresel kosti in za hip ga je kar davilo strahu... Toda

zopet obvladal. Pravici je bilo zadoščeno! Ničvrednej, ki mu je ukradeno, je bil mrtev. Sklonil se je na denj, kakor da hoče kljubovati grozi, ki se ga je pravkar polastila. Tedaj je opazil, da Marcel, ki je stiskal pištolo s svojo desno roko, kazalca ni imel položenega na petelinu, ampak na mostičku pištole.

Ni torej hotel streljati na svojo-ga starega prijatelja: pustil je, da ga je ta ustrelil, prostovoljno. Pri tem odkritju je stopil gospodu Ducatel pot na obraz. Zdelo se mu je, kakor da je zakrivil nekaj umor, ker je streljal na človeka, ki se ni hotel braniti... Toda mudilo se je. Na bližnji cesti ob pokopališču je zasiljal prihajajočega voza ropot. Gospod Ducatel se je vzravnal. Že je hotel oditi, ko se je spomnil neizprožene pištole v Marcelovi roki. Ta bi bila bajko o samomoru postavila na laž. Da ostane ta sled, bi sodna komisija z lahkoto dognala resnico in vse bi bilo izdano...

Hitro se je vrnil, zatrl grozo, in se sklonil; previdno je odmaknil prste mrtveca in mu mesto orožja, ki ga je držal, potisnil svojo pištolo v roko. Marcelove oči (te oči, ki jih ni mogel zapreti), pa so ga, tako se mu je zdela, opazovale pri delu nepremične; za trenutek je imel celo občutek, kakor da se ga je njegova roka oklenila in da še živi... Malo, da

obvladal. Ko je svoje mučno delo dokončal, je kratko preiskal tla, da-li morda ni pustil za seboj kakih sledov... Zemlja, vsa trda od mraza, ni sprejela niti odtiska stopinj.

Tedaj pa mu je pošel pogum. Zbežal je, kakor hitro je mogel po polju, — sledila pa mu je podoba odprtih oči.

...Naslednji dan ob zori so kmetje našli mladega moža, ležečega pod zidovjem pokopališča v Vornayu. Krogla je šla skozi trebuh, desna roka je držala izproženo pištolo. Sprva so domnevali, da se je zgodil zločin. Toda na prsih mrliča so našli list, v katerem je Marcel de Morange izjavil, da je prostovoljno zapustil življenje in da ne smejo nikogar obdolžiti njegove smrti. Nekaj ur pozneje je prišla njegova mati, zahtevala njegovo telo in potrdila, da se je njen sin usmrtil sam. Komisija je ugotovila samomor. Pač je mesto rane vzbudilo gotove ugovore. Toda zatrdilo gospe Morange v zvezi z Marcelovim je razpršilo vse dvome; in ker so samomor pripisovali napadu hude vročinske bolezni — kaj je bilo posebnega na tem?

Gospod Ducatel je imel moč, da je ostal osam dni brezčuten napram izbruhu bolezni Juliette, ki je prav tako verovala, da je Marcel izvršil samomor. Zahteval je le, da se vrne v Pariz. Treba je bilo dovršiti še drug akt pravilnosti in upoštevati

nja in v tem velikem mestu, kjer ga je poznalo le malo ljudi, mine, tako je mislil, škandal neopažen. Stara Dina je bila edina priča strašnega prizora, ko je mož pogljal nesrečnico iz svoje hiše, ji prepovedal, da se zopet prikaže, grozeč ji, da jo pobije s svojimi nogami kakor vlomilca, če bi se drznila stopiti pred njega.

Dina ni sledila svoji gospodari-ci. Julietta jo je zaprosila, naj ostane pri Chonchetti, ki jo je gospod Ducatel hotel obdržati pri sebi in vzgojiti navzlic temu, da je v enomer zatrdjeval, da ne veruje, da je njen oče... Komaj pa je odšla uboga žena, kruto in brez vsake pomoči vržena med svet, ko je prej tako krepka energija njenega sodnika kakor na mah oslabela. Tako je pred očmi te mulatinje, ki je svojega gospodarja sicer sovražila, a mu služila zvesto kakor psica, polagoma razpadal njegov že dolgo oboleli duh.

Delirij nesrečnika je izdal Dini vse tajnosti drame, ki se je odigrala pod zidom vrnayškega pokopališča. Vselej, kadar je gospoda Ducatela napadla blaznost, si je namreč domišljeval, da se ponavljajo prizori onih strašnih ur.

Marcelovi prsti so že vedno stiskali njegovo roko in z dna njegovega groba so mu sledile oči mrtveca...

je neizpremenjen. Pomiritev je dejstvo, da se je kraj podal na lov. Tudi Bratiano je zapustil Bukarešto za 10 dni. Vojaške priprave se sicer nadaljujejo, to pa še nikakor ne pomeni, da bo Romunija res posegla v vojno.

Predlogi novega francoskega poslanika.

Preko Budimpešte poročajo: Novi francoski poslanik grof Saint Aulaire je prinesel v Bukarešto pozitivne predloge entente, ter zahteval, da jih romunska vlada sprejme ali pa odkloni, ker si hoče biti četverzveza glede Romunije definitivno na jasnem. St. Aulaire se je mudil pred svojim prihodom mesec dni v Petrogradu, kjer je bila sestavljena pogodba za intervencijo Romunije. To pogodbo, ki vsebuje izredno ugodne pogoje za Romunijo, je predložil francoski poslanik Bratiano ter zahteval, da jo podpiše. Romunska vlada tega ni storila in sicer v popolnem sporazumu med kraljem in Bratianom. Opozicijsalni voditelji so sedaj zahtevali novo avdijenco pri kralju, kateremu hočejo še enkrat sporočiti, da smatrajo intervencijo Romunije za potrebno.

Ententa po 16. avgustu ni več »interesirana«.

Kopenhagen, 4. avgusta. »Rusko Slovo« poroča: Ententa je s posebno noto obvestila romunsko vlado, da bi intervencija Romunije po 3. avgustu p. st. (= 16. avgust) ne imela več značaja zavezniškega dejanja. Isti list poroča tudi, da so izglede glede romunske intervencije prav neznatni.

Transport ruske municije ustavljen.

»Dreptate« poroča: Rusija je ustavila nadaljne municijske Transporte za Romunijo. To je znamenje, da je odgovor romunske vlade na predlog entente nezadovoljiv. »Epoca« javlja, da se poda posebna vojaška misija pod vodstvom generala Ilesca v Petrograd, da definitivno uredi vprašanje municijskih transportov.

Mir v Romuniji.

Bukarešta, 4. avgusta. »Eclair des Balkans« piše: 14. avgust bo potekel, ne da bi Romunija šla v boj. Kralj Ferdinand je pravi Hohenzollern, ki ima svojo voljo in ki zna varovati interese Romunije.

Budimpešta, 4. avgusta. »Az Est« poroča: Kralj in vodilni politiki so zapustili Bukarešto. Nastal je zopet mir. Juriš rusofilov je zlomljen. Nikdo ne smatra več 14. avgusta za odločilen dan. V splošnem je cela akcija zaključena.

Blagovni promet med Avstrijo in Romunijo.

Na podlagi trgovskega dogovora med Avstrijo in Romunijo, se je pričel začetkom julija med obema državama jako živahen blagovni promet. Avstrijska centrala za eksport v Romunijo je sprejela od 3. julija 1916 že nad 1130 vagonov prijav in naznanjenih je še 5000 vagonov pošiljatev. Prvi eksportni vlaki, ki vozijo pod značko »Merkur«, so že dospeli v Romunijo. Tudi eksport iz Romunije obeta biti jako živahen.

Bolgarji o Romuniji.

»Az Est« poroča iz Sofije: Minister Petrov piše v »Utru« jako ostro o Romuniji ter pravi: Kmalu bo bila odločilna ura tudi za Romunijo. Na vseh bojiščih se vrše sedaj dogodki največjega pomena. Nikdo ne more ostati samo opazovalec in najmanj Romunija. Ta stoji pred dvema alternativama: Ako hoče z nami, jo bomo srčno veselili, toda ne zadene nas nepravilnost, ako se bo obrnila proti nam.

Dogodki na Balkanu.

NAŠE IN NEMŠKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 4. avgusta. (Koresp. ur.) Uradno se razglasi:

Jugovzhodno bojišče.

Ničesar pomembnega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Berolin, 4. avgusta. (Kor. urad.)

Wolfow urad poroča:

Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Pred pozicijami južno od Bitolja so se vršili za bolgarske prednje strake uspešni boji s srbskimi oddelki.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

2. avgusta. Z makedonske fronte se ne poroča o nobeni spremembi. Po bojih, ki smo jih javili v uradnem poročilu dne 27. julija, se ni

zgodilo ničesar posebnega, izvenredno vsakodnevno slabotno streljanje artiljerije in neznatne izgube med patruljami. Sovražne izgube v bojih 25., 26. in 27. julija so se zvišale na še enkrat toliko, kolikor smo navedli v našem zadnjem poročilu. Med mrtvimi smo agnosirali 4 častnike. Vplenili smo 1 strojno puško in mnogo francoskih pušk modela 1905.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

3. avgusta. Fronta v Iraku. V odseku Felahie nobene izpremembe. Neki naš prostovoljski oddelček je v bitki s slabotnejšim sovražnim oddelkom prizadel temu izgube in mu vzel vozove in živine. — Perzijska fronta. V bitki, ki so jo imele naše čete pri vasi Bukan s ruskimi četami, je bil sovražnik prisiljen, da se je umaknil proti severu, pri čemer je pustil na mestu 200 mrtvih. Vplenili smo 3 strojne puške v porabnem stanju z vsemi pritliklji, mnogo municije ter puške in več živine. — Kavkaška fronta. V odseku Bitlis in Muš nobene izpremembe. Napad na del naših v odseku Ognott, kakih 80 km južno od Erzeruma ležečih pozicij smo ustavili in s svojim ognjem zavrnili. Na ostalih delih fronte je vladal v splošnem mir. Neka ruska torpedovka je obstrlejevala obrežne kraje Tirebolli in Kirreson. Nekaj hiš je bilo razdejanih in 6 civilnih oseb ubitih ali ranjenih. — Egiptovska fronta. V okolici Katije neprestane praske. Dne 1. avgusta je bombardirala neka sovražna vojna ladja pred Muhamedijem eno uro brez uspeha vzhodno od Katije ležeče četrti Huelndšata in Ogratine. V sled bombnega napada našega letala, ki se je bilo nato dvignilo, je morala vojna ladja ustaviti ogenj in se odstraniti. Z ostalih front nobenih važnih izprememb.

Turško prodiranje proti Sueškemu prekopu.

»Daily Mail« poroča iz Romonija ob Sueškem prekopu: Turško prodiranje ob stari karavanski cesti od El Ariša v Kantonu ob Sueškem prekopu je šlo tako daleč, kakor je sploh mogoče. Turki so se ojačili ter so prodrli do nekako 81 milj od Romonija. Gibali so se v razviti fronti kakih 2 milj široko silno previdno. Prodralo je 12.000 mož, ki so se lahko prepirali o stanju naše obrambe. Do gotove točke so Turki lahko prodirali. Korakali so po noči ter počivali čez dan pod skupinami palm v senci. Njih pozicije pa so naši že zdavnaj opazovali, predno so mogli naše čete presenetiti.

Boji v Egiptu.

London, 4. avgusta. (Kor. urad.) Uradno. Poveljnik v Egiptu poroča: Dne 3. t. m. zjutraj sta napadla 2 sovražna aeroplana ladje na jezeru Timsah in mesto Ismaila. Vrgla sta številne bombe, škode pa nista napravila. Dne 2. avgusta je prisilil en naš aeroplan pri Salmaniji, da se je neki aviatik spustil na tla ter mu je aparat poškodoval.

Vojna v Vzhodni Afriki.

Iz Londona poročajo: Brzobjavka generala Smutsa z dne 31. julija poroča: General van de Venter je zapustil Kondo - Irangi nekako 21. julija ter poslal manjši oddelček proti zapadu za poizvedovanje. Sam je prodiral z močnimi silami proti centralni železnici na treh potih. Kjer smo sovražnika srečali, smo ga po silnih bojih porazili. Pri prodiranju proti centralni železnici smo vplenili vse nemško taborišče. Na vzhodni poti smo vplenili municije in 4000 glav izborne živine. Na zadnji poti se je sovražnik po začetno hudem odporu, zasledovan od naših čet na konju, umaknil. Dodomo smo zasedli 29. julija. Dne 31. julija sta stala oba druga oddelka streljaj od železnice. Bolj proti vzhodu je pregledal general Hoskins pokrajino južno od železnice Usumbara. Zasedel je pristanišče Pangani. Manjši oddelček, ki operira med gorami Nguru in obalo, potiska sovražnika proti jugu.

Boji na morju.

Rentabiliteta »Deutschlanda«.

»Echo de Paris« izračunava rentabiliteto podmorske trgovske ladje »Deutschland« tako - le: Vzemimo, da se vrača »Deutschland« s 750 tonami kavčuga, ki je stal 1. julija v New Yorku za 1 kg 15-59 frankov, v Hamburgu pa 61-50 frankov; dobiček torej 46 frankov in pri 750 tonah 34.500.000 frankov. Od tega je odšteti 600.000 frankov voznih stroškov, 50.000 frankov premij, in če se računa tudi še enkrat toliko stroškov, ostane še vedno 33 milijonov dobička. Podmorska ladja je stala 10 milijonov, zaslužila torej na eni poti

vožnji toliko ter da še veliki dobiček. Če napravi ladja v letu osemkrat to pot, znaša dobiček 1720%.

Potopljen italijanski poštni parnik.

Malta, 3. avgusta. (Kor. urad.) Reuter javlja: Italijanski poštni parnik »Letomhuo« (2210 ton) je bil od podmorske ladje potopljen. 28 pri življenju ostalih oseb je prišlo sem. Povedali so, da je bil »Letomhuo«, na katerem je bilo 50 mož posadke in 113 potnikov, na potu iz Syrakusa v Benghasi, ko je podmorska ladja najprej oddala svarilni strel in potem zasledovala ladjo, streljaje neprestano. Podmorska ladja je v pol uri došla parnik, ki je spustil rešilne čolne v vodo, in je nadaljevala streljanje ter zadela pet čolnov, ki so bili uničeni. Sodi se, da so se vsi, ki so bili v čolnih, ali potopili ali jih je pa grnatni ogenj ubil. Čuje se, da sta dva čolna prišla v Syrakus.

Potopljene ladje.

Potopljene so bili glasom poročil iz Londona: Dva angleška parnika, 2 italijanski jadernici in 2 norveška ribiška čolna.

»National Tidende« v Kodanju piše: Nevarnost za danske parnike, ki vozijo premož v Sredozemsko morje, še vedno ni majhna. Danski parnik »Katholm« s premogom iz New Porta v Malto na potu je bil od neke nemške podmorske ladje v bližini Tunisa potopljen. Posadka je rešena.

Iz Londona poročajo, da so bili potopljeni italijanski parnik »Citta di Messina«, angleška ladja »Gragwell«, japonski parnik »Kohina Maru« in barka »F. II.« iz Londona. Danski parnik »Katholm« se je najbrže potopil.

Razne politične vesti.

= Povratek našega poslanika iz Lisabone. Dunaj, 4. avgusta. (Kor. urad.) Avstro - ogrski poslanik v Lisaboni baron Kuhn je prispel na Dunaj.

= Začetek tretjega leta svetovne vojne. Lugano, 4. avgusta. Italijansko časopisje razpravlja na svoj način o začetku tretjega leta svetovne vojne. »Giornale d'Italia« ne dvomi, da prinese tretje leto vojne četverzvezi zmago in da nemški narod že danes lahko spozna, da je glede lastne prihodnosti storil tragično napako. Na razvalinah pruskega militarizma in avstrijskega fevdalizma se bo zgradila nova Evropa. »Corriere della sera« je nagradil take podlosti o proklamacijah avstrijskega in nemškega cesarja povodom začetka tretjega leta vojne, da jih ni omeniti.

= Vojni cilji Francije. Pariški »Temps« je priobčil ob obletnici vojne članek, v katerem poudarja, da si je francoski narod sicer svest končnega trumfa, da pa mora neprestano delovati za doseganje višjih ciljev in se zlasti ne sme dati zapeljati od trenutnih uspehov. Bodoči mir bo moral imeti značaj sankcije in varstva. Pogodba, ki jo bomo podpisali leta 1917. ne bo običajna mirovna pogodba. Pravi se, da bo šlo za to, izdreti Nemčiji zobe. To je res, Nemčija, ki bi bila premagana, pa vendar sposobna pripravljati in voditi novo vojno, bi bila prokletstvo za zaveznike in sramota za njihove mrtve junake. Francozi morajo zaprti in vztrajati. Narod divjakov moramo za dolgo potolči na tla, da bodo sinovi Francije obvarovani zopetnih takih preizkušenj. Alilanci hočejo iti do konca. Napad nemških Zeppelinov na London bo ojačil voljo angleškega naroda. Rusi se bodo borili do trumfa. Italija bo osvobodila svoje rojake v Trentinu in se za vedno odtegnila vazalski odvisnosti od Avstrije. Mi Francozi hočemo zopet osvoboditi pokrajine, ki so nam bile iztrgane, in nas za dolgo zasigurati proti napadom opasnega sosedu.

= Preprij za Adrij. Lugano, 4. avgusta. »Idea nazionale« napada z nezaslišano srditostjo voditelja »Times«, Steeda, ker se zavzema za srbske zahteve glede Adrije. Ta spleenasti Anglež, piše list, se je sam imenoval za vrhovnega sodnika Evrope, ne da bi zapazil s tem združeno smešnost. Italija si prepoveduje nepoklicana vmešavanja. »Popolo d'Italia« spominja Steeda, da ne more nobena italijanska vlada prinesiti domov miru, ki bi obsegal manj ozemlja, kakor ga je Avstrija v maju 1915 ponujala. Če bo Anglija dajala Srbiji prednost na škodo Italije, bo to poslednjo zopet pognala v roke Nemčije.

= Grof Bobrinski ruski poljedelski minister. Petrograd, 4. avgusta. (Korespondenčni urad.) Član državnega sveta grof Bobrinski je bil imenovan za poljedelskega ministra.

= Nevtralne države proti Angliji. »Courant« v Haagu piše: Če kdaj je prišel sedaj čas za skupen

nastop nevtralnih držav proti kontroli Anglije, ki je valed nastopa proti švedskemu in norveškemu ribarstvu ni več mogoče trpeti. List dostavlja, da je naravnost zasmehovanje, če je izjavil Lloyd George te dni, da hoče Anglija varovati varnost morja.

= Portugalski kongres. Amsterdam, 4. avgusta. (Kor. urad.) »Times« izvedo iz Lizbone, da je portugalski kongres sklican za ponedeljek k izrednemu zasedanju. Pričakovati je važnih odločitev glede aktivne udeležbe Portugalske na vojni.

= Danska Zapadna Indija prodana Združenim državam. Iz Washingtona poročajo 4. avgusta: Državni tajnik Lansing in danski poslanik Bruns sta podpisala pogodbo, glasom katere kupijo Združene države Dansko Zapadno Indijo za 25 milijonov dolarjev.

Spomenica županov goriške okolice.

Iz goriške okolice:

Ekscelenci,

baronu Fries - Skene,

c. kr. namestniku

v Trstu.

Župani goriške okolice, zbrani na sestanku na Volčjadrugi dne 23. julija 1916., vpošiljajo, prisiljeni vsled velike odgovornosti in naporega dela, po soglasnem sklepu Vaši Ekscelenci sledečo spomenico:

Podpisani župani kot zastopniki svojih občin prosijo: Vaša Ekscelenca bodi pred Najvišjim prestolom tolažljivega čustvovanja in ljubezni do vladarja našega ljudstva.

Podpisani župani se zahvaljujejo v imenu svojih občin c. kr. visoki vladi za njeno skrbno aprovizacijo naših tik za fronto ležečih občin in prosijo nadaljne naklonjenosti v tem oziru, ker le zadostna in tečna hrana daje našemu ljudstvu odporno silo, da zamore premagati bolezn, ki se pojavljajo navadno v bližini fronte. Vaša Ekscelenca se ni vstrašila sovražnih izstrelkov, prišla je večkrat v naše kraje, v naše glavno mesto Gorico, da se prepriča o delovanju aprovizacije, da poizve za nove želje in da vlije s tolažljivimi besedami nov pogum v srca nesrečnega prebivalstva.

V c. kr. okrajnem glavarju v Gorici, g. baronu Baumu, in v c. kr. okrajnem komisariju v Ajdovščini, g. Znidarčiču, so imeli in imajo podpisani župani uradnike, ki so jim šli in jim gredo v vseh zadevah z navsveti in s posredovanjem na roko.

Podpisani župani prosijo nadalje: Vaša Ekscelenca blagovolji delovati na to, da se otvorijo s prihodnjim šolskim letom srednje šole v naši deželi sami in da dobi Gorica, ki je glavno mesto slovenskega dela naše dežele, in v kateri je polovica prebivalstva slovenska, tudi slovenske ulične napise.

S tem bi visoka vlada obilo nagradila vse težave in stiske, katere mora prenesti naše ljudstvo že dolgo dobo štirinajstih mesecev.

Volčjadraga, dne 23. julija 1916.

Vesti iz primorskih dežel.

Borba v zraku nad Reko. Zagrebaške »Novosti« priobčujejo obsežen dopis o borbi v zraku nad Reko, iz katerega posnemamo: Pokazal se je prvi zrakoplov dvokrovnik. Svetil se je na solncu in kmalu smo spoznali italijanske barve rdeče-belo-zelene. Vse je gledalo gor.... prizor lep, veličasten. Ves ogenj iz pušk in topov se je naperil nanj. Za trenotek se pojavi drugi pa tretji, vsi v neki razdalji in drugi smeri. Ogenj je bil vedno hujši in aeroplani so navalili vedno ljuteje, menjajoč smeri in tvoreč nekaj krog nad Reko in delujoč vsak v svojem obsegu. Prva bomba je padla neopazeno na zemljo kraj Kantride in zapalila suh grm. Ko je ponehal plamen na tem kraju, se je pojavil na drugem. Sedaj na tem sedaj na onem delu mesta se je čula eksplozija bomb, videli so se stebri gostega črnega dima, iz velike tovarne kraj morja bukne v zrak velik stolp dima, vidi se vmes ognjeni jezik pa zopet dim. Prihajajo vesti o ranjenih, največ o otrocih. Okoli tvorniškega dela mesta se vse trese in kadi. Aeronavti so se odtegnili, kmalu pa so se vrnili, zdelo se je, kakor da so pobesnili, kakor da hočejo na vsak način izvesti, kar so se namenili na različnih točkah mesta. Vedno več bomb je padalo. V mirno ulico kraj Rječine pade bomba in kri otroka se pretaka po razgretim asfaltu... Sredi najlutejšega boja se pojavi poleg petih italijanskih zrakoplovov eden manjši, prihajajoč iz Pulja. Avstrijski aeroplan se je spustil v boj s petimi italijanskimi. Napetost, pozornost, diha zastaja. Bije se, da je strašno. Avstrijski aeroplan se je brzo dvignil nad italijanskega in ta se je začel spuščati nizdol. Klici, vse je prišlo iz hiš, misleč, da boj preneha. Oni ostali so boj nadaljevali. Za nekaj časa odlete proti Učki, jeden ostane, da vidi kaj se je zgodilo z onim drugim, ki se je spustil na zemljo. Baš kroži nad neko zgradbo in vsa topovska žrela so se obrnila proti njemu. Čaka se, kdaj vrže bombo na velike vidne zgradbe. Dokler je še s preostalimi in onim zadnjim italijanskim aeroplanom trajal boj, se je spustil oni njihov drug nad vojaškimi vežbališčem in padel na mal borov gozdič in ga strli. Pilot je bil mrtev. Poročnika in podporočnika so odpeljali na poveljstvo. Mrtvega pilota so vzeli iz sedea in ga položili na travo in kraj njega sta stala tovariša mu, potrt, žalostna, bilo jima je žal za njega. Ko je bilo vse opravljeno in je trebalo oditi, sta se poslovila od mrtvega, poročnik se je nagnil nanj, prekrizal ga je, v očeh pa so mu zablestele trpke solze...

Gojenci in gojenke goriških učiteljš, ki so v šolskem letu 1914/15 izvršili tretji letnik, pa se iz katerega koli vzroka niso ugneli udeležiti zrelostnih izpitov, ki so bili izjemoma dovoljeni meseca julija t. l. v Ljubljani, naj se takoj prijavijo — radi morebitne dovolitve naknadnega zrelostnega izpita v drugi polovici meseca septembra t. l. v Ljubljani — pri ravnateljstvu moškega učiteljšča goriškega v Ljubljani, na Dunajski cesti, št. 38/II. V svoji vlogi naj navedejo vzrok, zakaj se niso prijavili k izpitu meseca julija t. l., ter naj prilože zadnji dve letni izpričevali.

Goriški deželni glavar dr. Faidutti se je mudil te dni v Ljubljani.

V Gorici vztraja tam ostalo prebivalstvo in se ne zgane, navajeno vseh vojnih grozot. Ni ga skoro človeka, ki bi ne povedal, v kaki nevarnosti je bil in kolikokrat, pa vselej mu je bila sreča mila, marsikoga je zračni pritisk vrgel ob tla ali ob kak zid, pa vse to prenaša prebivalstvo hladne krvi in granat in šrapnelov ter žrtev so tako navajeni, da je vse to nekaj vsakdanjega. Z goriškega bojišča se čuje zadnje dni malo, ali v mesto, v središče, ob periferijo, padajo granate vsak dan, redkeje brez njih, življenje pa teče dalje in prebivalstvo je prepričano, da mu prisile zora osvoboditve izpod sovražnih izstrelkov.

Tudi Tolminsko je obiskal tržaški namestnik baron Fries - Skene, kakor se uradno poroča. Namestnik se je natančno informiral o življenjskih razmerah v Tolminu in izjavi

vztrajajočemu prebivalstvu svoje priznanje. Gerentu tolminske občine vitez Ziemfeldu je opetovano naglasil, da se vlada zanima za usodo Tolmina in da hoče posvetiti vso skrb težko prizadetemu Tolminskemu.

Prilagoditve na Sv. Križu na V. g. Primorsko namestništvo je naročilo vsem komisijam na Primorskem, naj zvišajo na postavno višino vse vzdrževalnine, ki se dosedaj niso izplačevale v polni višini. Zvišanje se izvede neposredno uradnim potom in ni treba novih prošnj. Razen tega se naroča komisijam, da nadalje izplačujejo vzdrževalnine družinam, tistih invalidov, ki so trajno odpuščeni iz vojaške službe in niso vstanu vzdrževati svoje družine ter obstaja vsi drugi postavitni pogoji za prejemanje vzdrževalnine.

Podporni odbor za begunce z juga na Dunaju naznanja, da bi mogel storiti več za begunce, zlasti za one, ki so se na Kranjskem pa se ne morejo več vzdržati s svojimi sredstvi, ako bi se ti preselili na južno Štajersko, to je v ono od države beguncem določeno ozemlje in bi tam prosili za državno podporo.

Pol milijona kron za begunce. Podporni odbor za begunce z juga na Dunaju je dobil od neke dunajske banke pol milijona kron, ki naj se porazdeli med begunce.

Prilagoditve tečaj za srednje šole na Dunaju. Na srednješolskem zavodu za begunce z juga na Dunaju v petem okraju, Rainergasse št. 39, se odpravi sredi avgusta pripravljali tečaj za one dečke, ki hočejo obiskovati kako srednjo šolo. Vpisovanje se vrši vsak dan pri zavodnem ravnanstvu.

Dnevne vesti.

— Povisan na bojnem polju za častniškega namestnika je bil štabni ognjekar Rudi Seljak, priključeni Ljubljancin. V zmagoslavni ofenzivi lanskega leta proti Rusiji je bil odlikovan s srebrno kolajno na hrabrostnem traku. Čestitamo!

— Profesor dr. Janko Lekar, ki je bil kot kadet 36. havbičnega polka na severnem bojišču, je od vojnega ministrstva reklamiran za učni oddelek generalnega guvernerstva v Srbiji in je že odpotoval v Belgrad.

— Darilo. Kranjska hranilnica v Ljubljani je mesto venca na krsto umrlemu društvu članu gospodu Emerihu Mayerju darovala Rdečemu križu 100 K.

— Darilo. Gospa Adela Peters v Ljubljani je izročila gospodu županu 100 kron za ubožne vdove v vojni padlih vojakov.

— Mesto venca na krsto gosp. Emeriku Mayerju je izročila tvrda F. Terdina v Ljubljani mestnemu magistratu znesek 50 K za v vojni oslepele kranjske vojake.

— Mesto venca na krsto gospe Ivane Samce je izročil gosp. trgovec Anton Rozman znesek 20 K za mestne reveže.

— Iz komisije za krmo. Poljedelski minister je imenoval za člana upravne komisije centralne za krmo kranjskega deželnega glavarja dr. Ivana Šusteršiča.

— Deželna gospodarsko - pomožna pisarna za vpoklicane vojnike v Ljubljani (sodna palača), daje brezplačno pravno pomoč in zastopstvo v zasebnopravnih zadevah vpoklicancev in njih svojcev.

— Tolmačica za francoski jezik. C. kr. višje deželno sodišče v Gradcu je zasebno učiteljico gospodico Olgo Nadenickovo v Ljubljani postavilo za stalno zaprišeno tolmačico francoskega jezika pri tukajšnjih sodiščih. Gospodica Nadenickova posluje tudi že tri leta kot zaprišena tolmačica angleškega jezika.

— Za šolskega nadzornika v Nikšiću v Crni gori je imenovan bivši nadučitelj v Košani, Maks Juvan.

— Vojaške slamnate čevlje bo tukajšnji Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem oddal v delo po celi deželi. Delo se bo uveljavilo na ta način, da se bodo osnovale po posameznih okrajih (občinah, vaseh, župnijah itd.) krajevne delovne skupine, ki bodo svoje izdelke potem odposlile v tozadevno centralo — Zavodu za pospeševanje obrti v Ljubljani. Krajevne skupine bodo vodili zavodni poverjeniki. Potrebni materiali bo zagotavljal Zavod za pospeševanje obrti.

obrti, slamo pa bodo lahko dajali izdelovalci sami. Plaševalo se bo za službo od para in sicer, ali samo za delo, ali pa za dobavljeni material se posebej. Poverjeniki bodo imeli za trud zaslužek v odstotkih od izdelanih kosov. Za poverjenike bo zavod postavil pred vsem take, ki so že imeli priliko izdelovati te vrste blaga, ali pa ga vsaj že nekoliko poznajo. Osebe in tvežke, ki žele prevzeti mesto zavodovega poverjenika naj nemudoma, najkasneje pa do 8. t. m. prigrasijo svoje naslove ob natančni navedbi svojega bivališča ter številko osebe, ki jih upajo zaposliti s tem delom. Privadi se na to delo lahko vsaka oseba, ki ima količnik spretnosti za ročno delo, pred vsem pa kmečko ljudstvo, ki se bavi s kako domačo obrtjo. Gre se za dobavo zelo velike potrebe in se bo lahko zaposlilo vsega skupaj nad 500 oseb. Vsa natančnejša pojasnila daje najboljši osebnostni Zavod za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22, ki bo oskrbel tudi vse potrebne vzorce in tudi upeljal delo v krajih, kjer se ni zato zmožnega osobja. Največ važnosti pa se polaga na hitro in točno zglašenje.

— Kaj bode z obuvalom? Menda se je malokatera potrebščina tako podražila, kakor obuvalo. Par navadnih čevljev se že skoro ne dobi izpod 50 K in cene še rastejo od tedna do tedna. Vsekakor moramo računati, da bodo na zimo veljali čevlji najmanj 100 K. Kdo jih bo zamožl kupiti, je drugo vprašanje. Vojnih se pa skoro nikjer ne dobi, saj pravijo trgovci sami, da jim tudi ni nič zanje. Kdo bode pa prodajal z 10% dobička? Je vendar bolje 100%! Prilicno je tudi z obleko. Da je to res, je dokaz temu, da so tudi v Ljubljani ljudje, ki so preje komaj živeli, sedaj pa nosijo tisočake po žepih. Nobene meje, vsak dela, kakor le sam hoče in kdo naj zna, kam bo to privedlo.

— Vojaško delo za obrtnike, ki ga preskrbuje Zavod za pospeševanje obrti, Dunajska cesta št. 22 je še na razpolago za šivilje, krojače in čevljarje ter krznarje. Prosilci za sprejem morajo imeti v prvih treh obrtjih po možnosti lastne, močne stroje. Pozivlja se opetovano, da se prigrasijo nemudoma naslove na omejeno zavodovo pisarno, ker se pozneje nanje ne bi moglo več ozirati. Dela se samo v skupni delavnici in se na dom ne daje delo v nobenem slučaju.

— Dolžnost naznanila. Obrtniki in trgovci se opozarjajo, da je rok dolžnosti naznanila za dušik vsebujoče snovi dne 8. avgusta in sicer je naznanilo podatki po stanju od zadnjega dne prejšnjega meseca. Istotako je rok dolžnosti za kovine dne 8. avgusta. Naznanilo je poslato obrtnemu oddelku mestnega magistrata.

— Draženje premoga. Nekatere premogokopne družbe zvišujejo zopet cene premoga. Dobro bi bilo, da bi jih oblasti s poudarkom opozorile na dejstvo, da se smejo cene premoga zvišati le z izrecnim privolenjem vlade. Tudi trboveljska družba je med tistimi, ki naznanjajo, da ne morejo več dobavljati premoga po starih cenah, akoravno za to ne morejo navesti nobenega izdatnega argumenta. Premogokopne družbe niso med tistimi, ki trpijo vsled vojne in dobički akcijonarjev trboveljske družbe so bili preteklo leto prav mastni. Ali naj ima ubogo prebivalstvo dolžnost skrbeti, da bodo še večji?

— Občina Idrija. Dosedanji občinski gerent, rudniški svetnik Mohor Pirnat, se je odpovedal; vodstvo občinskih agend je izročeno c. kr. katehetu Francu Oswaldu.

— Umetniška razstava. Ker zanimanje za razstavo še ni minulo, ostane še odprta do 15. avgusta. — Kdor je do zdaj odlašal z obiskom, ima torej še nekaj dni priliko, da popravi zamudo.

— Poročil se je gosp. Edvard Kristan z gospico Zupančevico iz Kamnika. Bilo srečno!

— Na Rakovniku. S prihodnjim šolskim letom prične zopet redni pouk na zasebni deški ljudski šoli v salezijanskem zavodu na Rakovniku.

— Družba sv. Cirila in Metoda je prejela od gosp. dr. Alfonza Serjuna, okr. zdravnika v Cerknem, 20 K namesto venca pok. dragemu prijatelju gosp. Iv. Korbarju, c. kr. fin. komisarju. — Od Ciril - Metodove podružnice v Rojani pri Trstu je prejela družba 100 kron, katere se je nabralo v spomin na pok. gosp. Cirila Lavrenčiča, sina gosp. Matije Lavrenčiča, predsednika tamkajšnje podružnice. — Moška Ciril - Metodova podružnica v Celju pa je nakazala 18 K, katere so se nabrale pri godovanju dne 26. julija debele mamic, gostilničarke v Narodnem domu po gosp. Dobovišek. — Ženska podružnica na Jesenicah pa je vpslala glavni družbi 57 K 20 vin., kot ženi dobiček iz enega katerega in ne iz drugega.

otroški vrtac. — Gosp. Al. Lazar, c. kr. davčni asistent v Postojni, je nakazal družbi 25 kron, katere so se nabrale ob odhodnici gosp. Vladimirja Paternosta k vojakom. — Hvala vrlim rodoljubom, kateri se ob raznih prilikah spominjajo naše slovenske šolske družbe.

— »Tedsenske Slike« zadnja (31.) številka priobčuje sledeče slike: Tabbor naših vojakov na soški fronti; slovenski fantje v odmoru za fronto ob Soči; iz Oorice: vojaštvo odstranja podrtine hiše, ki jo je razsulo laško topništvo; s tirolskega bojišča: nadvojvoda Albreht na tirolski fronti; laški top, ki so ga vzeli naši vojski sovražniki; po gorski cesti se pelje menaža našim vojakom; z ruskega bojišča: žične zapreke ob gališki reki; ruski vrhovni poveljnik general Brusilov; Piotrkov v vzhodnji Galiciji; ruski državni poslanci, ki so posetili London, Pariz in Rim. S Črne gore priobčuje 2 slike: topničarji Slovenci na straži, in naši vojaki na domu črnogorskega veljaka pri kavi in likerjih. O 50letnici bitke pri Visu priobčuje tri slike: Zmagovalci: admiral Tegetthoff, Maks bar. Sternek in baron Anton Petz. S Francoskega priobčuje zelo zanimivo veliko sliko nemških internirancev v Chaterouxu: Spalnica žensk in otrok, popolnoma ločena od moških. Zelo zanimiva je tudi slika, tehniška umetnost: Most čez dolino pri Greifenbachu. Most je iz samih železnih vezi na betonskih ležiščih ter 186 m dolg in 135 m visok. — Ta številka »Tedsenske Slike« priobčuje tudi povest »Zaobluba«, roman »Spionova usoda«, članka »Duševni mostovi« in »Vzgoja k lahkomiselnosti«. — »Tedsenske Slike« se dobivajo po vseh tobakarnah, knjigarnah in na kolodvorih izvod po 24 vin. — Kupujte »Tedsenske Slike«.

— Mestna zastavljavnica ljubljanskega naznanja p. n. občinstvu, da se vrši dne 10. avgusta redna mesečna dražba v mesecu avgustu in septembru 1915 zastavljenih dragocenosti in efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) od 3. do 6. popoldne v uradnih prostorih, Prečna ulica 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč je najkasneje zadnji uradni dan za stranke pred dražbo. — Za prostovoljno dražbo namenjene predmete naj prinese stranke dopolne en dan pred dražbo v urad. — Dragocenosti, kakor efekti večje vrednosti lahko ogledajo interesirane osebe na dan dražbe od 9. do 12. dopoldne v urad. — Cerknice. Prijatelju v slovo. Nesrečna smrt gosp. Ernesta Šerka pretresa celo Notranjsko. Ni dovolj, da nam umirajo na bojiščih naši najboljši mladeniči, tudi doma je zahtevala kruta usoda težko žrtev. Dne 1. t. m. podal se je g. Šerko s sodnim oficijalom g. Negovetičem na lov na divje race, ki je baš v sedanjem času zelo zanim. In zabaven, na naše jezero, katero je vsled suše popolnoma presahnilo. Šla sta od jezerke strugi, imenovani »Stržen«, vsak ob eni strani. Lov je bil jako ugoden, imela sta že vsak lepo število rac. Ravno nasproti Otoka poč puška in takoj na to se zasliši obupen klic g. Šerka. Prestrašeni tovariši prebredo strugo, a ko pride z nekaterimi ljudmi na kraj nesreče, je bil g. Šerko, o groza, že mrtev. Lovski tovariši, ki so poznali pokojnika kot vedno previdnega in dobrega lovca, so se čudili, kako se je mogla zgoditi grozna nesreča. Spoznalo se je, da je nesel puško v roki ob sebi ter se mu je ista zapletla med gosto bčevje. Moral je torej nekoliko potegniti za seboj, da se mu je sprožila in ga zadela skozi hrbet v leva pljuča. Smrt je nastopila vsled izkrevljanja. — Novica o smrti g. Šerka je vzbudila splošno žalost, saj je bil eden naših najboljših. Po dovršeni trgovski akademiji je ostal pokojnik na domu, ker je bil določen, da postane šef velike trgovske hiše svojega očeta, veletrgovine z lesom. Pred par leti se je poročil ter zapuščal 22letno neotolajljivo vdovo z dvema sinčkoma v nežni starosti. V cvetju moške dobe 32 let, ko se mu je odpirala, zlasti na narodno-gospodarskem polju krasna bodočnost, preminul je vsled izredno nesrečnega slučaja. Strašno je prizadeta njegova rodbina, a za njim žalujejo tudi njegovi prijatelji, ki ga bodo pogrešali. Bil je pač naše gore list, kakor malo takih. Veletrgovin služen starosta našega »Sokola«, član vseh narodnih društev, imel je vedno odprte roke tam, kjer je bilo treba priskočiti na pomoč. V osebnem občevanju bil je živah. ljubeznjiv in vedno vesele narave. In sedaj, ah, vse je proč! Kruta, neizprosna usoda! Padel je v grob mož, zvest starim notranjskim načelom, mož, ki bi bil še mnogo koristil svojemu narodu. — Dragi Ernest! Bodi Ti lahka domača zemlja! Naj Ti bo ohranjen trajen, blag spomin!

»Nepopoln list«. »Kino Ideal« predstavlja, kakor znan, danes soboto 6. in ponedeljek 7. t. film slavne »Decte«, F. O. Berlin, naslovljen »Nepopoln list«, detektivski senzacijski roman v štirih dejanjih, sestavljen Josip Delmont. Slišalo se je že mnogo dobrega o tem filmu, zasluži pa še vedno več hvale. Dejanje spada med najzanimivejša, največjo napetost vzbujajoča, kar jih je bilo dobiti kdaj v filmu. Izvrši se brezprimeren zločin in aretiran je nedolžen človek, proti kateremu pričajo obla dejstva. Končno se le začne misliti, da je nedolžen, in poizvede se dalje. Dolgo se ne dobi nobenega sledu o storilcu, končno pa slučajno neki »nepopoln list«, katerega se razsvetli z radijskimi žarki izda neko tajnost. Poleg tega glavnega dejanja vsebuje ta komad še celo množico interesantnih kriminalnih posameznosti. V popolnito služijo nastopne prvovrstne slike: »Sascha Messrov teden 90 a«, veleznimive vojne aktualnosti. »Trile otročji bratje«, humorja polna veseloliga. »Kotli, nosni medveda«, zoolška študija. »Bojazljivi Fred«, poza. — Spored za mladino ni primeren.

»Jedna noč v Maksinu v New Yorku«. Največja senzacija vseh časov v »Kino Ideal« v torek 8. sredo 9. četrtek 10. samo tri dni: »Jedna noč v Maksinu v New Yorku«. Vesela plesna igra v štirih dejanjih, insceniral Georg Sargent v New Yorku. Glavne vloge izvaja venec izbranih ženskih lepotic. Ta film spremlja originalna ameriška godba. O tem filmu bomo še pisali.

Povožena je bila na Dunajski cesti enajstletna deklica. Voznik, neki posestnik iz Podsmreke, se je zmenil ni za povoženo in poškodovano deklico, ampak jo je hotel kar odkuriti, toda stražnik ga je ustavil in se bo proti njemu postopalo.

Ukrajeno kolo. Posestniku Andreju Štrublju iz Rudnika, občina Dobrunje je bilo dne 28. avgusta ukrajeno skoro novo kolo, ki ima tovarniško številko 120.972.

Najden je bil na Erjavčevi cesti petelin. Kje se dobi, se izve v našem uradništvu.

Kanarček se je zaletel k Jakopiču na Mirju št. 4.

V vojaško službovanje zopet vpoklicana družabnika tvrde Cihna & Jesih. »Pod Trančo« vzljudno javlja p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da njima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Razne stvari.

• Padli angleški parlamentarci. Angleški listi javljajo, da je doslej padlo na bojišču 7 članov poslanske zbornice in 11 članov gospodske zbornice.

• Volitve v Ameriki. Pri volitvi v državni svet je bila v državi Teksas popolnoma poražena stranka prezidenta Wilsona. Vzrok poraza je nezadovoljnost z Wilsonovo zunanjo politiko.

• Nedolžno ženo je ustrelil. V Požunu je 26letni delavec, Adolf Kubišta, ustrelil svojo ženo, češ, da se mu je izneverila, ko je služil pri vojakih. Ustrelil je nanjo trikrat in jo usmrtil. Sostanovalec so izpovedali, da je bila ustreljena žena poštena, dobra in delavna in da se je že dlje časa hotela ločiti od moža, kateremu je smrdelo vsako delo in je le od žene izsiljeval denar, da bi popival. Po izvršenem uboju je Kubišta pobegnil, a zalotili so ga kmalu in ga izročili sodišču.

• Revolverska afera policijskega koncipista. O. Lovassy, občinski beležnik v Pincedi, je svoj čas iz revolverja streljal na policijskega koncipista v Novem Sadu, Emila Hermanovskega. Zgodilo se je to pri prepiru v Lovassyjevi hiši pri večerji, na katero sta bila poleg koncipista povabljeni tudi lekarnar in neki detektiv. Lovassy se je izkazal z zdravniškim izpričevalom, da trpi od časa do časa na kroničnem alkoholnem zastrupljanju in ga je sodišče vsled tega oprostilo. Hermanovsky se je dvakrat pritožil, a ni nič opravil; Lovassy je zopet občinski beležnik.

• Časnik za ruske vjetnike v Avstriji. Na Dunaju je začel izhajati tednik »Nedjelja« v ruskem jeziku in je namenjen ruskim vjetnikom v monarhiji. Odgovorni urednik je stotnik Hugo Nagels. Prva številka je izšla 2. julija. Uredništvo pravi v uvodu, da bo njegova naloga, poročati jasno in nepristransko; zato bo tudi iz nevturalnih in ruskih virov zajemalo. Poleg vojnih poročil se bodo objavljali tudi politični pregledni članki, nadalje objavlja list v rubriki »Iz Rusije« poročila, ki so povzeta iz ruskih časopisov. V podlistku izhaja neki roman Maksima Gorkoga. List izhaja na 4 straneh.

• Škandalozen proces v Parizu. Pariški zdravnik dr. Vincent je iznašel nov način zdravljenja, v prvi vrsti z elektriko. Za pacijente pa je bilo to zdravljenje združeno z velikimi mukami in mnogo vojakov se je odločno branilo električnega trpinčenja. Toda zdravnik Vincent je tako energičen, da je vojake kar s silo zdravil po svoje. Neki vojak se je zdravniku s silo uprl in je prišel vsled tega pred vojno sodišče. Izvedenec, profesor dr. Doyen je pri obravnavi ostro prijemal zdravnika Vincenta kot šarlatana. Nastal je hud prepir, naposled je sodnik izvedenca prisilil, da je preklical svoje dolžitve. Vzdržal je pa trditev, da je bilo Vincentovo zdravljenje brez koristi in le hudo trpinčenje bolnih vojakov.

• Tiho junaštvo vojaških ordonanc. Nizozemski listi pišejo o delovanju ordonanc na zapadnem bojišču ter občejujejo tiho junaštvo teh mož, ki pripravljani na smrt tudi v najhujšem dežju granat, vzdržujejo zvezo med strelskimi jarki in za njimi stoječo fronto. Vsi tisti, ki so na bojiščih, poznajo pomen in čudovito hrabrost ordonanc. Telefonske zveze s strelskimi jarki so dostikrat pretrgane. Golobje niso na zapadu več porabni za pošiljanje povelj ali poročil, signali z lučjo ali zastavo se ne morejo dajati pri velikih bojih na majem ozemlju. Vse prevzamejo prostovoljne ordonance. Čez polje na katero dežuje sovražnih izstrelkov in kjer ni nobenega kritja hite ordonance, popravljajo telefonske zveze, prinašajo poročila in povelja. Dostikrat se plazijo po tleh, mnogo jih je že padlo. V javnosti, pravijo nizozemski listi, se malo govori o delovanju ordonanc, dasi zasluži tiho, a požrtvovalno junaštvo teh mož največje občudovanje.

• Angleški humor v strelskih jarkih. Eden izmed mojstrov angleškega vojnega humorja je stotnik Bairensfather, ki je splošno znan. Ne izdaje kakega humorističnega časopisa iz strelskih jarkov, porablja pa svoj prosti čas na fronti za šaljive risbe. Pred nedavnim je bila v Londonu razstavljena zbirka njegovih karikatur in je povzročila mnogo veselja in smeha. Na eni teh slik je nvesta, ki zre k luni in vsa blažena šepče: »Oj, luna moja, razsvetluj s svojimi milimi žarki sanje mojega Darlinga! ... Na desni pa je naslikan »Darling«, ki stoji na straži pred žično oviro in preklinja, ko se ozira proti nebu: »Prekleta luna! Zaradi nje dobim danes še čisto gotovo kako kroglo v butico! ... Šaljiv časniki iz strelskih jarkov »Blyghty« ima tole »resnično dogodbo«: Lantsko zimo je major D. nadzoroval v nekem taborišču v Egiptu bataljon Avstralcev, ki naj bi branili Sueški prekop proti Turkom. Jezavo je konstatiral, da nosi eden izmed njegovih vojakov namesto predpisane klobuka iz kakija kapo, čisto proti predpisom. Z junaškim glasom je razglasil: »Če vas jutri zopet nadzorujem, nočem nobenega moža več videti s kapo. Storite, karkoli hočete in morete, glejte, da dobite klobuke, kap pa ne trpm. Ste razumeli?« Ko je drugo jutro čakalo moštvo, postavljeno v dve vrsti, oblečeno brez napake, je planil major D. razoglav iz šotora in kričal: »Kdo je tisti vražji navihaneč, ki mi je pobasal moj klobuk?«

• Amerikanski časnikar o carju. Ameriški časnikar Whitney je priobčil v mesečniku »Fraser's Magazin« članek, v katerem popisuje svoje vtiske, ki jih je dobil v glavnem ruskem stanu. O carju piše med drugim: »Car me je sprejel sredi štaba visokih častnikov. Opravljal je tedaj baje najvišje poveljstvo. To vam ni bil poveljnik, ki podpiše vse, kar mu predlože generali ampak poveljnik, ki je dajal večkrat svoja lastna navodila, o katerih se je razpravljalo, ali ustrezajo potrebam časa. Višji po-

veljniki so zagotavljali poročevalca, da ima car malo pravega strateškega daru in da so njegovi nasveti večkrat bolj za defenzivo kakor za ofenzivo. Vojaška izobrazba carjeva je popolna. On sam polaga velik pomen na vojaško izobrazbo častniškega zbora. Car se zna pokazati popularnega. Rad se pomenjuje z vojniki. Strelcem sibirskega polka, ki so se bojevali na Poljskem, je car sam pripisoval pozdrav na pismih, ki so jih vojaki pošiljali domov. Pri ruskem umikanju lanskega leta je ostalo od enega polka samo 14 mož in pa podčastnik. Car je imenoval podčastnika za polkovnika, a ostalim vojakom je podelil častniško dostojanstvo. Car je jako praznoveren. Večkrat je za držal izvršitev vojaške akcije, ako se mu je ponoči kaj slabega sanjalo. Car veruje v vampirje in toži, da ga tudi podnevi mučijo s prikaznimi. Takega dne je apatičen in na vprašanja ne odgovarja. Nekoč je obiskal bolnika in je bil priča vojakove smrtne borbe. Ta je planil iz postelje k carju in se krčevito oprijel njegovega plašča. Le z naporom ga je bilo mogoče odstraniti od carjeve osebe. Dasi je bil to le slučaj, je car imel to za slabo znamenje in od one dobe ne hodi več po bolnicah.

* **Razprave o miru.** Kodanjsko časopisje sodi, da je za dogleden čas malo upanja na mir. Volja nevtralec, doseči mir, je pač močna, a ta volja ne bo napravila dosti vtiska na vojskujoče se države, ki se vojskujejo z večjo ljutostjo kakor kdaj prej. — Nizozemski list »Nieuwe Rotterdamse Courant« piše: Govoriti za mir zdaj in delati zanj propagando, zahtevati dosti več poguma, kakor ga je treba za nadaljevanje vojne do grenkega konca, ko bo že zdaj brezupno invalidna Evropa popolnoma uničena.

* **Najnevarnejše ladje.** Curiški inženir Julijan Treitel je v nemškem listu »Prometheus« priobčil poročilo, da pripravlja vojna tehnika zgradbo podmorskih križark. Taka križarka se že gradi, dolga bo 126 metrov in imela 5000 ton vsebine. Imela bo tako močan oklop in toliko orožja, da jo bo postaviti v isto vrsto s srednjevelikimi navadnimi križarkami. Močni stroji — do 18.000 konjskih sil — bodo omogočali, da bo križarka mogla voziti na uro 26 pomorskih milj na morju in 16 pomorskih milj pod morjem. S tem bi bil dosežen akcijski vadij 18.000 do 20.000 pomorskih milj ali 33.000 do 37.000 kilometrov. Z drugimi besedami: podmorska križarka bi mogla napraviti pot iz Baltičkega morja okrog cele Evrope do Japonske, ne da bi morala na potu jemati na krov goriva ali živil ali drugih potrebščin. Na križarki bo pripravljenih 90 torpedov in hitrostrelni topovi lahkega in srednjega kalibra. Najstrašnejše orožje takih križark pa bodo podmorske kontaktne mine, katerih bi imela ladja do 150. Mogoče, da se bodo prihodnje pomorske bitke vršile samo še pod morjem.

* **Proti nadutežem.** Pod tem naslovom piše »Arbeiter Zeitung«, kakor čitamo v »Edinosti«. V Nemčiji se sedaj skoro vsak dan ustanovi kakov »aneksijski odsek«, ki bi vsi radi svoja stremiljenja zakrili za lepo se glasečimi naslovi. Eden se imenuje visokoleteče »Nemški nacionalni odsek«, sedaj se v Monakovem ustanavlja odsek »Pravcev za pota k trajnemu miru« (pri tem aneksijskem odseku se potika tudi sedaj popolnoma se izprevergi pastor Traub); poleg tega se je, kakor znano, nekoliko za vojno navdušenih profesorjev berlinskega vseučilišča narinilo svetu kot baje poklicanih tolmačev nemške osvojevalne volje. Neki vojak, ki se je »v svrhu popravila« moral vrniti s fronte domov, odgovarja pošteno tej gospodi v listu »München - Augsburger Abendzeitung«, pišeč tako - le: »Kaj pa pravzaprav hočejo ti ljudje? In zakaj tako vneto kokodakajo nad nezleženimi jajci? — tako se vprašujemo začudeno tam zunaj, kjer smo se že zdavnaj odvalili začudenju tudi nad najhujšimi najnepojmijivejšimi in tudi — najneumnejšimi stvarmi. Ti odsekovci, ki poznajo lakoto in stisko, srditi topovski ogenj in naskok in vse težave vojne samo iz poročil v časopisju ali pa pisem iz bojišča, ki jih ponosno kažejo vsepovsod, ti ljudje, ki si tako imenitno razbijajo svoje častite prazne glave z vprašanjem, kaj naj se pozneje zgodi z onim, kar smo napravili mi in ustvarjamo uro za uro v bridki smrtni stiski — ljudje naj nam napravijo vsaj edino veselje, da držijo svoj jezik za zobmi toliko časa, da mi tam zunaj pridemo tako daleč. Tu pa kokodakajo doma: drugoga izraza ne morem najti za njihovo ravnanje. Mi tam zunaj se prijemamo za glavo nad temi profesorji, izsluženimi in dosluženimi ministri in industrijskimi baroni ter drugimi poklicnimi, izbranimi in prejasnimi licnostmi, ki za nas ne predstavljajo

ljudstva. Ali ne vedo ti ljudje, kako slabo tolmačijo sovražniki to počenjanje? Kako mora to počenjanje vedno zopet ojačevati sovražnikovo odporno silo? In kdo mora potem plačevati račun za vsako uro, vsak dan in vsak teden, ki dalje traja ta vojna? Ali morda te prejasne osebe? Ne! Mi ga moramo plačevati, mi vojaki na bojišču, s svojo krvjo; in človek ne umira lahko, ne tako lahko kot pa mislijo ti naduteži tam zadaj! — »Arbeiter Zeitung« dostavlja: Takšnih »nadutežev«, ki bi nam »manifestacije« onih aneksijskih besnikov radi narinili kot izraz prepričanja nemškega naroda, imamo tudi na Dunaju; toda ker jih itak nihče ne smatra za resne, bi bilo pač preveč, da bi jim izpihovali njihovo napihljenost.

* **O bivšem portugalskem kralju Manuelu** je priobčilo glasilo nemške klerikalne stranke, berlinska »Germania« podatke, ki so toliko bolj značilni, ker je ta list doslej vedno kazal posebne simpatije za bivšega kralja. »Germania« piše: Iz Londona se je vrnil domov Portugalec, ki je imel anjožje stike z bivšim portugalskim kraljem Manuelom, in je poročal o velikih nevolji, ki jo je pri Portugalcih na Angleškem vzbudilo nevedno postopanje Manuelovo. Angležem je njihov gost Manuel doslej napravil malo veselja. Angleške zadeve so mu tako malo važne, kakor portugalske. Ko so pred poldrugim letom portugalski royalisti vse pripravili za povratek Manuela, so našli največje težave vresnčenju njihovih načrtov ravno pri Manuelu samem. Namenjeno je, da pride portugalska vojna ladja, ki ji je zapovedoval kralju vdan portugalski kapitan, v London ter odpelje kralja in kralju zveste parlamentarce v Lizbono. Večji del portugalske armade je bil pridobljen za državni prevrat na korist kralju. Angleška je tedaj izdatno podpirala rojalistično gibanje na Portugalskem, ker je pričakovala, da pri Manuelu ne najde odpora in da bo mogla že tedaj zaplesti Portugalsko v vojno, ne da bi morala storiti posebne koncesije. Manuel je pa čez ta račun napravil debelo črto. Takrat namreč, ko so hoteli z njim zopet dekorirati portugalski prestol, ga sploh ni bilo nikjer najti. V njegovi vili niso vedeli, kje da je. Po nekaj dni trajajočem iskanju so ga vendar našli. Stanoval je s svojo prijateljico, neko plesalko gledališča Empire, v Cecilhotelu. Manuel je bil skrajno nezadovoljen s ponudbo, naj gre v Lizbono, in je nadležne motilce vrgel čez prag. Royalističnemu odboru je sporočil, da je pač pripravljen zopet sprejeti portugalsko kraljevsko krono, da pa želi ostati v Londonu, saj uči izkušnja, da se da Portugalska tudi iz Londona prav dobro vladati. Temu naziranjju seveda ni bilo ugovarjati in vojna ladja se je brez Manuela vrnila domov. Pred nekaj časom je mislil angleški kralj svojemu ljubemu gostu izkazati posebno čast in ga je imenoval za polkovnika kraljevskih strelcev. V lastnorodnem pismu je angleški kralj izrekel upanje, da vidi kmalu Manuela na čelu svojega polka marširati proti skupnemu sovražniku. Ali Manuel je svojemu kraljevskemu prijatelju priredil bridko razočaranje. Pisal mu je, da je ves iz sebe veselja nad izkazanim mu povišanjem in da želi kraljevim strelcem vso srečo, a sam da jih ne more peljati v ogenj, ker ima slabe živce in misli, da bi ne bilo dorasel naporom vojne. Njegov zdravnik da mu je tudi iz ozirov na njegovo zdravje nujno svetoval, naj ne gre v vojno. Sicer da mu je prav žal, a svojemu zdravniku zaupa popolnoma in je varen, se brezopojno ravnati po njegovih naročilih. Natò se je bivši kralj z novo prijateljico naselil v Windsor - hotelu.

Gospodarstvo.

— Češka industrijska banka, podružnica v Ljubljani. Stanje denarnih vlog koncem meseca julija 111.852.108 K 08 vin.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za »Rdeči križ«: Rodbina Ahčin - Pfeiffer 10 K, mesto venca.

Za Ciril - Metodovo društvo: Drobnič Franc, vojna pošta št. 51 3 K; Ivan Poč, mornariški uradnik iz Pulja 2 K, mesečni prispevek, in rod. bina dr. Ivana Tavčarja, tu, 30 K, mesto venca na krsto Vladkoto Milavcu. Skupaj 35 K.

Za sirote padlih junakov: Drobnič Franc, vojna pošta št. 51, 3 K.

Za zavod za v vojni oslepele vojake: Ing. Josip Klinar iz Save pri Jesenicah, 80 K, daruje bivši skupni aprov. odbor — pododsek »Jesenice«, povodom svoje likvidacije.

Srečna hvala!

Pristopajte kot člani k »Rdečemu križu«!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. avgusta: Ana Šega, žena sprevodnika, 56 let, Radeckega ceste 9. — Anton Zlatič, vojaški delavec; Tymo Korzak in Vencelj Kern, pešca, vsi trije v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli.

Dne 4. avgusta: Josip Pogačar, sin železniškega premikača, 8 mesecev, Planinska cesta 168.

V deželni bolnici.

Dne 31. julija: Valentin Remc, dninar, 67 let. — Marija Mlakar, pletilja, 56 let.

Dne 1. avgusta: Emil Randhartinger, prokurist, 66 let. — Marija Zupan, žena gostilničarja, 39 let. — Ana Košir, delavčeva žena, 44 let.

Dne 2. avgusta: Jakob Bartol, posestnik, 56 let. — Elizabeta Strniša, kočarjeva žena, 59 let.

Današnji list obsega 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Pri omeščanju kože na obrazu, glavi in telesu, pri bolečinah ali srbenju, kakor tudi pri prevelikem potenju ali nenavadni občutljivosti na pram mrazu, je potreba prirešati umivalni vodi antiseptični desinficirajoči, kožno delovanje pospešujoči pripravek. Kot tak je jako priljubljen Fellerjev dobro dišeči in bolečine vtešujoči rastlinski esenci fluid z znamko »Elza - fluide«. Z vodo zmešan učinkuje brez ribanja ali masaže hladilno in osvežujoče. Odpravi posebno hitro kožne nečistosti, uniči kali bolezni in odstrani srbenje in preveliko potenje. S svojim cirkulacijsko krvi pospešujočim učinkovanjem prinaša novo življenje v pletenino kože, da postane zopet čista, mehka in rožnata, kakršna mora biti zdrava koža. Fellerjev »Elza - fluide« bi torej morala rabiti vsaka družina. 12 steklenic stane franko samo 6 kron. Naroči se edino pristno pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 238, Hrvatsko. Svetujemo svojim čitateljem, da imajo vedno v zalogi to izborno domače sredstvo, ker se mnogo rabi pri negovanju telesa. Kot izborno, zdravniško preizkušeno želodčno sredstvo, priporočamo Fellerjevo prijetno odvajajoče rabarbarske kroglice z znamko »Elza-kroglice«, 6 škatelj 4 K 40 vin. franko. (st.)

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo viječno vabilo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljati:

Vse leto ... K 24 — Četrt leta ... K 6 — Pol leta ... „ 12 — En mesec ... „ 2 —

V upravnštvu prejemam na mesec K 1-90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto ... K 25 — Četrt leta ... K 6-50 Pol leta ... „ 13 — En mesec ... „ 2-30

Za Nemčijo vse leto 30 K, Za Ameriko in druge dežele vse leto 35 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti naše iskreno ljubljene matere, oziroma stare matere in tašče, gospe

Ivane Samec roj. Grohar

izrekamo tem potom našo najpristrčnejšo zahvalo.

Posebna zahvala pa bodi častiti sestri prednici in ostalim č. sestram zavoda »Josephinum« za vso ljubeznivo priskrbo, ki so jo posvečali nepozabni pokojnici tekom njene dolge bolezni in za veliko tolažbo, katero so ji darovali v zadnjih dnevih njenega življenja. Srčna hvala tudi vsem, ki so spremili drago nam rajnico na njeni zadnji poti.

Žalnoči ostali.

Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani javlja bolešno vest, da je njegov prezaslužni častni član, gospod

Emerik C. Mayer

vitez Frano Jožefovega reda,

seniorščel voletrvdk J. C. Mayer v Ljubljani in Brüder Lechner v Gradcu

dne 1. avgusta v Gradcu mirno v Gospodu zaspal.

Truplo preblagega pokojnika bo prepeljano v Ljubljano, kjer bo v nedeljo 6. avgusta ob 4. uri popoldne iz pokopališke cerkvice pri Sv. Križu položen v rodbinsko grobnico.

Velečastitega pokojnika priporočamo vsled mnogih zaslug kot večletnega ravnatelja in dobrotnika društva v hvaležen nepozaben spomin.

LJUBLJANA, dne 4. avgusta 1916.

2510

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo, da je naš senjorščel preblagorodni gospod

Emerih C. Mayer

imejitelj Franc Jožefovega reda

dne 1. avgusta 1916 po dolgi, mučni bolezni v 75. letu v Gradcu preminul.

Globoko žalujemo po plemenitem, dobrosrčnem šefu, kateremu ohranimo časten in trajen spomin.

V Ljubljani, dne 2. avgusta 1916.

Osobje trvdke J. C. Mayer.

Stanje denarnih vlog je znašalo **K 102,116.219.39.**
koncem meseca maja

Glavnica **K 40,000.000.—.**

Češka industrijalna banka

podružnica v Ljubljani, Stritarjeva ulica št. 9.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Vloge na knjižice in na tekoči račun.

Kredite za aprovizacijske nakupe in financiranje vojaških dobav.

Vojaščine prost kontoarist išče mesta

knjigovodje

Vprašanja na uprav. »Slov. Naroda«
pod „knjigovodja 2308“. 2308

Vsakovrstne

slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu 1855

Fr. Cerar
tovarna slamnikov

v Stobu, pošta Domžale, pri Ljubljani.

Modni salon
Stuchly-Maschke
Židovska ulica št. 3.
Dvorski trg 2.
Ljubljana.

— Priporoča osebno izbrane —
novosti 3 Dunaja.

Velika izbira okusnih klobukov za dame in deklice kakor tudi bogata zaloga žalnih klobukov.

Solidno blago. Priznane nizke cene. Popravila točno in vestno.

Zunanja naročila na izbiro 3 obratno pošto.

Vojaške narodne pesmi

za štiri glasove. Izdajatelj 1275

Fran Marolt, učitelj, Ljubljana.

Vezane K 1.50, v platnu K 1.80.

Naroča se pri izdajatelju in v knjigarnah.

Proda se pritlična 2425

= hiša =

v hiši je gostilna, trafikla in velik salon, in lep, senčnat vrt, 10 minut oddaljeno od mesta, nastopi se lahko takoj. Kje pove upravn. »Slovenskega Naroda«

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

689

M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

M. & E. Skabernè

Specijalna trgovina pletenin, trikotaž in perila,
Ljubljana, Mestni trg 10.

Velika
izbira
nogavic!

Vermut vino

najboljše kakovosti se dobi v sodčkih od 56 litrov naprej po primerno nizki ceni pri 1949

M. Rosner & Co.
v Ljubljani.

Ženitna ponudba.

Uradnik-udovec, v najboljši starosti, želi poročiti starejšo gospodično (35—42 let) ali vdovo brez otrok.

Pogoj: dobra gospodinja, premoženja 5—10.000 kron.

Le resne ponudbe, če mogoče s sliko in navedbo razmer rekomandirano na uprav. »Slov. Naroda«, pod „Velja 2434“. 2434

Stroga tajnost — slika se vrne.

ORČEVA KOLE
SO PA LE
RAJBOLESA
AGOREC
SPECIJALNA TRGOVINA S
KOLESI in DELI
LJUBLJANA
MARJETE TEREZJE CESTA 14
POULIČET naspr. KOLZEJA

Odvetnik in kazenski zagovornik

dr. Oton Fettich-Frankheim

naznanja, da je otvoril s 1. avgustom svojo

odvetniško pisarno

v Ljubljani, Sodna ulica številka 11

prvo nadstropje (Bahovčeva hiša).

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

BRATA EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

in pohištvena pleskarja

Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Ljubljana

Delavnica:
Igriška ulica številka 6.
Električna sila.

Priznano najboljšo
faff brzošivalne stroje
v navadnih in najfinerjih opremah
z 10letno pisarno garancijo
kakor tudi najbolj priljubljena
Puch vozna kolesa
priporoča tvrdka
IGN. VOK
Specijalna trgovina sivalnih strojev in koles ter vseh posameznih delov itd.
Ljubljana, Sodna ulica št. 7, Ljubljana.
Sprejemem zastopnika ali zastopnico.

Priznana najnižje cene!

Modni salon

Marija Götzl — Ljubljana, Židovska ulica št. 8

odprto skladišče nasproti številka 7

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih svilenih klobukov in slamnikov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Popravila po želji.

Žalbi klobuki vedno v zalogi.

Zunanja naročila obratom pošte.

Priznana najnižje cene!

Dve leti vojne.

(Dalje.)

(Glej »Slov. Narod« št. 172.)

Med tem ko so naše zmagovite armade prodirale nevzdržno protivzho-
tu, je Francija izvedla reorganizacijo
svojih utrjenih armad in Anglija je
pričenjala uvajati splošno brambno
dolžnost. Bilo je jasno, da se priprav-
ljata zapadna sovražnika na nove ve-
like napore. Najnovejšega sovražni-
ka Italije se ni bilo bati, centralni dr-
žavi ste kmalu spoznali, da veže ita-
lijanska armada sicer precejšnje šte-
vilo avstrijskih čet, da pa nima one
ofenzivne sile, ki bi mogla avstrijsko-
nemške načrte resno ogrožati. Av-
strija in Nemčija sta vedeli, da je tre-
ba po ruskih porazih zopet obrniti
vso pozornost na zapad. Predno pa
se je to zgodilo je bilo treba napraviti
na Balkanu jasne račune in zasigu-
rati trajno zvezo s Turčijo. S prid-
bitvijo Bolgarije je postala balkanska
ofenziva aktualna ter se je pričela
pod vrhovnim poveljstvom g. von
Mackensena dne 7. oktobra. Köves-
sova armada z vzhoda in severa ter
Gallwitzova s severa, Bolgari pa z
zapada so v mogočnem navalu pro-
dri v Srbijo. 9. oktobra je padel Bel-
grad, 1. novembra Kragujevac, 6.
novembra so Bolgari zasedli Niš, te-
kom decembra in januarja, skoraj ce-
lo Makedonijo, odkoder so s krepi-
mi sunki pregnali Srbom na pomoč
hiteče francoske divizije. Kmalu je
bila vsa Srbija podjarmljena in ostan-
ki srbske armade so bežali v straš-
nem tragičnem pohodu čez albanske
gore na morje. Z usodo Srbije je bila
zvezana tudi usoda Črne gore, 9. pro-
sinca je padel Lovčen, 15. je bilo
osvojeno Cetinje, 17. je Črna gora
brezpogno kapitulirala. Kralj Nikolaj
je zbežal čez Italijo v Francijo, del
črnogorske armade pa se je umaknil
v Albanijo ter se tamkaj združil s
srbskimi četami. Ostali so 22. pro-
sinca odložili orožje. Naši polki so
prodirali tudi v Albanijo, vzeli 25.
prosinca Skadar ter so pregnali 25.
februarja italijansko posadko iz Dra-
ča pomikajoč se polagoma proti jugu
do reke Vojuse. Katastrofa Srbije in
Črne gore je četverozvezo silno pre-
strašila. V Parizu in Londonu so pre-
cej kritično preiskavali vzroke tega
poraza ter prišli do spoznanja, da so
z lastno malomarnostjo na Balkanu
mного zakrivali, in da predvsem Ita-
lija ni saj v Albaniji storila svoje za-

vezniške dolžnosti napram Srbom.

To spoznanje nikakor ni poveča-
lo spoštovanja zaveznikov do Italije,
ki si v štirih velikih bitkah do konca
leta 1915. ni mogla izvojevati prav
nikakih večjih uspehov.

Ko se je leto 1915. nagibalo svo-
jemu koncu ste bili centralni državi
torej tudi na jugovzhodu premagali
sovražnike ter si zasigurali trajno
zvezo s Turčijo. S tem večjo mirnost-
jo ste mogli pričakovati pripravljajo-
čih se dogodkov na zapadu. Balkan-
ska ofenziva jim je prinesla nad
100.000 km² novega ozemlja, na de-
settisoče vjetnikov in razmeroma
ogromen plen ter je pomnožila števi-
lo prijateljev s pristopom Bolgarije,
katere zavezništvo je bilo sicer le
omejenega obsega, ker se Bolgarija
ni zavezala pomagati tudi na drugih
bojiščih, pa vendar velikega pomena
tudi za bodočnost, ker se je ententa
odločila za novo ekspedicijo na Bal-
kanu.

Od oktobra 1914 (po bitki ob
Marni) je imela Francija časa dovolj,
da reorganizira svojo armado. Med-
tem ko sta bili centralni državi za-
posleni na vzhodu in na Balkanu, so
Francozi dvakrat poskušali dobiti na
zapadu inicijativo v svoje roke; pr-
vič v takozvani zimski bitki v Cham-
pagni (v februarju 1915) in v veliki
oktobrski bitki leta 1915., katere so
se v večjem številu udeležili tudi že
Angličani. Uspeh teh dveh ofenziv-
nih akcij je bil v teritorialnem oziru
neznaten, pač pa se je sedaj na An-
gleškem vdomačilo prepričanje, da
je treba sile angleškega naroda dru-
gače napeti. Pomnožiti produkcijo
municije in mobilizirati narod -- to
sta bili dve gesli, ki ju je Anglija pri-
svojila po dogodkih v letu 1915. na
zapadu in po nesrečnih podjetjih v
orijentu. Lloyd George je prevzel
organizacijo za izdelovanje streljiva
in število angleških tovarn za muni-
cijo je naraščalo koncem leta 1915.
in začetkom 1916. od dne do dne ter
se je v malo mesecih podestorilo.
Vlada pa se je polagoma približeva-
la ideji splošne brambne dolžnosti in
dne 7. januarja 1916 je sprejel angle-
ški parlament za angleške razmere
naravnost nezaslišen zakon o uved-
bi splošne brambne dolžnosti. Kon-
cem leta 1915. in začetkom l. 1916.
vidimo Anglijo, da napenja vse svoje
finančne, gospodarske, zlasti indu-
strijalne sile, v drugem vojnem letu
postaja vojna tudi za Angleže narod-
na vojna.

Sredi teh angleških priprav pa
se je moč nemške armade zopet obr-
nila proti zapadu. Akcija proti Rusiji
in na Balkanu je bila v glavnem za-
ključena in nemške čete so hitele na
zapadno fronto. Kakor je na začetku
vojne nemška ofenziva proti Franciji
nameravala obračunati z zapadnim
nasprotnikom prej, predno bi stopil
vzhodni sovražnik z vso svojo silo
na plan, tako naj bi bil udarec na
Verdun prizadejal spomladi 1916
Franciji smrtno rano, predno bi mo-
gla Anglija končati svoje priprave.
Dne 21. februarja je pričel ogromni
nemški naval na Verdun, moralčno
in v mnogem oziru tudi vojaško sre-
dišče francoske fronte. Metodično
napadanje te trdnjave traja sedaj že
šesti mesec. Francozi so izgubili tu
nad 50.000 vjetnikov in ogromno šte-
vilo mrtvih in ranjenih. Naval na
Verdun ni dosegel prvotnega svojega
cilja, imel pa je drugo važno in dale-
kosežno posledico. Vsled silnega
nemškega pritiska, ki je postajal
Francozom od tedna do tedna nezno-
snejši, je ententa pospešila svoje pri-
prave in začela s svojo »veliko ofen-
zivo« pač preje, kakor je hotela in
predno je bila popolnoma »gotova«.

(Dalje pritožništ.)

Vizitnice v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.

Kino Central

v deželnem gledališču.

V soboto dne 5. in nedeljo 6. avgusta:

! Drama iz življenja vohuna !

Slikarica pahljač.

Senzacionalna drama iz življenja vohuna v 3. delu.

V ponedeljek dne 7. in torek 8. avgusta:

Tannhäuser.

Umetniški film v treh oddelkih po znani legendi.

Zlata pena.

Drama v treh oddelkih.

Predstave se vrše v delavnikih ob pol 5. popoldne, ob
6., pol 8. in 9. uri zvečer.V nedeljah in praznikih ob pol 11. dopoldne, ob 3., pol 5.,
6., pol 8. in 9. uri zvečer.

Emerih Mayer, c. i. kr. nadporočnik v r., naznanja globoko žalujoč v svojem kakor v imenu svojih sester
Marije Stefenelli pl. Prenterhof in **Hohenmaur**, **Erne Eisl**, **Elle Mayer** in **Fride Szalay**, svoje soproge **Lize Mayer** roj. **Samassa**, svojih svakov **Franc Stefenelli pl. Prenterhof** in **Hohenmaur**, garde in major v Nj. ces. in
kralj. apost. Veličanstva prvi asijerni telesni gardi **dr. Hermann Maria Eisl**, c. kr. dvorni svetnik in ritmojster v ev. in
Anton Szalay, svojih otrok, nečakov in nečakinj, ter vseh sorodnikov, da je njegov iskrenoljubljeni oče ozir. tast, stari oče,
svak in stric, preblagorodni gospod

Emerih C. Mayer

vitez **Franc-Jožefovega reda**, senior-šef tvrdke **J. C. Mayer** v Ljubljani in
tvrdke **bratje Lechner** v Gradcu

dne 1. avgusta ob pol 10. dopoldne po dolgem mukepolnem trpljenju v 75. letu svoje dobe nenadoma preminul.

Dragi pokojnik bo v petek dne 4. avgusta ob 4. uri popoldne v hiši žalosti **Karl Ludwig-Ring**
št. 7 slovesno blagoslovižen ter po sprevedu na južni kolodvor v Ljubljano prepeljan, kjer bo v
nedeljo dne 6. avgusta ob 4. uri popoldne po ponovnem blagoslovljenju v pokopališki cerkvi pri
Sv. Križu položen v rodbniško grobnico.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale dne 5. avgusta ob 9. uri dopoldne v mestni stolnici k Sv. Krvi v Gradcu
in v ponedeljek dne 7. avgusta ob 9. uri dopoldne v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.

Gradec, dne 4. avgusta 1916.

Brez posebnega obvestila.

2502

Her imam lepo bodočnost v čivilu, zato se želim spoznati z neomadeževano gospodično od 17-22 let, v surho poznejše ženitve. Le resne ponudbe, ako je mogoče s sliko, katere se takoj urne, pod šifro „Bodočnost/2492“ na upravn. „Slov. Naroda“. Tajnost strogo zadržana. 2492

Proda se

par konj

žlahtne pasme, jukerji in tudi za pezo vpeljani. Vprašanja pod „konji/2489 na upr. „Slov. Naroda“. 2489

VILA z vrtom

se prodaja
Cesta na Rožnik št. 41, Ljubljana.

Kot

blagajničarka

ali

prodajalka

zeli službe, slovenske nemške in italijanske zmožna gospodična. Nastop takoj. Naslov pove upravn. „Slov. Nar.“ 2483

Kigijenična
manufaktura

Juli Singer

Dunaj 1, Wiesingerstr. 8
Ceniki z zdravniškim
poukom gratis in fr.
Zaprto, 30 vinarjev v
znamkah. 143

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejme
v trgovino z mešanim blagom

Mih. Omahen nasl.

F. S. Škrabar v Višnji gori.

Stenice

bolhe, grile, uši, (hišni
mrčes) se z zalogo vred
iztrebi z „Mela-tinkuro“. Cena 2 kron,
3 stekl. 5 K, 6 stekl. 8 K. Mrčesni prašek
k temu 1 K 1/2, 3 kartone 3 1/2. Kómeny
Košice (Kaschau I.) poštni predal
2/2 c, Ogrsko. 2215

Hiša

pred ljudsko šolo v Idriji z 3 stano-
vanji in s prostorom za trgovino se
prodaja. Več se poizve pri lastniku

Fran Kosmaču

v Idriji št. 69. 2482

Vila z vrtom

se prodaja. 2517

— Večna pot št. 118. —

Iščem

STANOVANJE

z 2 ali 3 sobami in kuhinjo za mesec
september t. l.

Ponudbe na Frane Lenček, Ra-
deckega cesta št. 6. 2575

Sprejme se takoj

učenec

iz poštene hiše in z dobrimi izpričevali
v trgovino z mešanim blagom pri

Florjan Gajšek,
Loka pri Žusmu. 2495

Ker želim sedanjo službo pre-
meniti, iščem prostora kot

prodajalka

v kaki modni ali manufakt. trgovini.

Ponudbe na upravn. „Slovenskega
Naroda“ pod „sprememba/2450“. 2450

Išče se starejši

hlapec

na deželo, z večletnimi spričevali.
Plača po dogovoru. Vstop takoj.

Ponudbe na upravn. „Slov. Naroda“
pod F. W. 90/2508“. 2508

Kupi se na Kranjskem ali Sp. Stajerskem

posestvo

obstoječe iz njiv, travnikov in gozda
ter event. gospodarskega poslojja v
vrednosti 20.000 kron. 2506

Ponudbe na upravn. „Slov. Naroda“
pod „Garnia/2506“. 2506

Odvetniška pisarna v Ljubljani
išče za takoj ali kasneje iz-
vežbano

pisarniško moč

popolnoma zmožno stenogra-
fije in strojepisja.

Ponudbe pod „izvežban/2504“
na upravn. „Slov. Naroda“. 2504

Proda se takoj prijazna

hišica

v Višnji gori.

Kje, pove upravn. „Slov. Naroda“.
2518

Ženitna ponudba.

Državni uradnik, sedaj v skromnih
razmerah, se želi radi pomanjkanja
časa in znanja tem potom seznaniti
z značajno gospodično. Prijazni do-
pisi s sliko naj se blagovaitio poslati
na naslov: M. R. „Sreča/2480“ na
upr. „Slov. Nar.“ Anonimno brez pomena.

Udova

starejših let, z nekaj 1000 kron
premoženja, se želi poročiti z
boljšim gospodom. Ustopi tudi
kot gospodinja.

Ponudbe pod „A. S/2519“ na upravn.
„Slovenskega Naroda“. 2519

Zidarji

in

zidarski vajenci

as sprejmejo takoj proti prosti hrani,
prostemu stanovanju in primerni plači
po dogovoru. 2520

Ponudbe je nasloviti na poštni
predal št. 54, Ljubljana, glavna pošta.

Dražbeni oklic.

Proda se dne 17. avgusta 1916 dopoldne
ob 9. uri v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 28.
na javni dražbi:

velika trgovinska zaloge orop.
in higij. predmetov, budaš, ste-
znikov, gumijevih predmetov itd.,
nekaj zlatnine in srebrnine.

C. kr. okr. sodnija v Ljubljani, odd. V.
dne 28. julija 1916.

Usnje in čevlji

samo na dobelo priporoča in še vedno
razpošilja IVAN KOMIDAR, Dunaj II, Rothe
Struassgasse 5. In sicer boks teletine, konjski
boks, ševro, gladke mazane, ovčine in tudi
izgotovljene gornje dele (Oberteile), čevljarke
potrebščine itd. Čevlje za štrpaci in fine mo-
derne vseh vrst in velikosti. Pri vprašanjih
za cene je točno navesti le, kar se želi naro-
čiti. Plačilni pogoji novih odjemalcev so:
predplačilo proti računu; pri starih po navadi.
Manj kakor 1 ducat ene vrste pri usnju ali
1/2 ducat čevljev ene vrste mešanih velikosti
se ne pošilja niti za vzorec.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnat portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki foto-
grafiji 2491

Davorin Rovšek

prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, 2388

I nadstropje, levo.

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-
joča najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v
središču mesta.

Priporočila in nametila le boljše
službe iskajoče vsake vrste

kakor
privatno trgovsko in gostilniško osebje
kot tudi vsake druge osebe, ki za svoje
poslovanje in življenje potrebujejo
stanovanje in službo.

Na vsaki uri od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

Kupim dobro ohranjeno

stajo za kunce

z oddelki. 2476

Pismene ponudbe na upravn. „Slov.
Naroda“ pod „zajčjereja“. 2476

Malo

hišico z vrtom

v mestu ali periferiji mesta išče v
najem za novembrov termin stalna
stranka. 2467

Pismene ponudbe na upravn. „Slov.
Naroda“ pod „hišica v najem/2467“. 2467

Učenca

in

učenko

za zlatarsko obrt se takoj sprejme pri
zlatarju DANIEL ZUPANCU, Ljubljana
Volfova ulica št. 6. 2479

Kontoristinja

vešča slovenskega, nemškega in itali-
janskega jezika, stenografije in stroje-
pisja išče ugodno službo.

Pismene ponudbe na upravn. „Slov.
Naroda“ pod „prihodnost/2485“. 2485

VINO

letnika 1914, litrov 3200, in
letnika 1915, litrov 4600, vse
bele barve in zajamč. naravno

se prodaja

od K 1-26 do K 1-34 liter.

Kje, pove upravn. „Slov.
Naroda“. 2505

Prodaja.

V Trstu se prodaja iz konkurzne mase celo

modno trgovino

ženskega in otroškega konfekcijskega blaga
kakor: angleške obleke, plašče, spodnja
krila, bluze, predpasnike i. t. d. Blago je
novo neobleženo. Fakturna cena blagu je
35.000 K, oprava je cenjena na 10.000 K
Vse skupaj se prodaja za 32.500 kron.

Pojasnila daje 2486

Franjo Tavalato,

Piazza St. Giacomo št. 2, Trst.

Na prodaj je

8 mladih prašičkov

Kje, pove upr. „Slov. Nar.“ 2487

Išče se za 1. sept. t. l. ali še prej

meblirano stanovanje

obstoječe iz dveh sob s 3 posteljami
in kuhinjo. Ponudbe na: J. V., Ljub-
ljana, poštni predal št. 26. 2512

Kupim razne

vreče

po najvišjih cenah. Pismene ponudbe
na poštni predal 127, Ljubljana.

Kupi se lahka enovprežna, dobro
ohranjena, na pol krita 2481

kočija

Ponudbe pod „J. Č. 32/2481“ na
upravn. „Slovenskega Naroda“. 2481

Absolventinja

trgovskega tečaja, zmožna računstva,
knjigovodstva in obeh deželnih jezikov,
strojepisja in slov. stenografije želi
primerne mesto. — Naslov pri
upravn. „Slov. Naroda“. 2445

Spretna vlagalka

sprejme
Zvezna tiskarna v Celju.

2514

Majhna

hiša z vrtom

ob periferiji mesta se vzame v najem
eventuelno kupi.

Ponudbe pod „okolica/2473“
na upravn. „Slov. Naroda“. 2473

Dobro vpeljana

gostilna in trgovina

se da v najem. Vpraša se direktno

Mara Sulčič,

Zidani most, štajersko.

Eduard Kristan

Anica Kristan roj. Zupanc

poročena.

Ljubljana,

Hamnik.

2127

== Najnovejša izbira ==

umetniških in drugih

razglednic

pismenega papirja
in vseh pisarniških
in šolskih potrebščin

NARODNA KNJIGARNA

Ljubljana Prešernova ulica št. 7.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE

PRIMOŽA TRUBARJA

== USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI ==

Visoka 66 cm in široka 55 cm je naj-
lepši okras vsake slovenske hiše. Ta
reprodukcija je sploh najlepša in naj-
dovršenejša kar jih imamo Slovenol.
Cena s pošto kron 3-20

NARODNA KNJIGARNA

V LJUBLJANI, PRE-
ŠERNOVA UL. ST. 7

Na levem krilu soške armade.

Iz poročil, odobrenih v vojnoporočevalskem stanu:

Na skrajnem levem krilu soške armade se spuščajo zadnji kraški izrastki kot holmi v morje in tam pri naših pridnih vojakihi ni miru nikdar. Četovodja me je peljal od poveljstva v ospredje. Vsak vojak, katerega smo srečali, je imel posodo za vodo polno, kajti neizogibno potrebna je voda v tej tropični vročini brez senče. Gremo mimo malih, zapuščenih in razstreljenih vasi. Potem se poveši pot, že vidna sovražniku. Ob robu poti so napravljene iz kamnja za moza visoke ostrokokotne prsne obrambe, za katere se treba hitro skriti, ako v bližini kar naenkrat skoči iz zemlje polno granatnih drobcev. Vojaki imenujejo to pot »smrtno pot«, ker jo sovražna artiljerija obstreljuje brez prenehajanja skoro vsak dan in vsako noč. Spodaj izvira studenec, se vije potoček, ki je vojakom pravo okrepčilo, in se potem izliva v močvirje. Radi tega močvirja sta predpisani v dolgem krogu vsem četam za moza na dan dve tableti kinina. Koncem »smrtni poti« srečam polkovnega poveljnika. Pred osmimi dnevi je prišel sem nov polk. Vsak moč čuje in strelja in dela do osemnajst ur na dan in kakih šest ur počiva. Neki častnik mi je pravil, da je tekom teh osmih dni spal vsega skupaj šestnajst ur in pol. Za spanje služijo le slučajni trenotki, včasih ure, za moštvo včasih ponoči, za častnike največ zgodaj zjutraj, ponoči nikoli. Sovražnik je povsod tako blizu, včasih tako, da bi ga kar prijel, da se ga more vsak trenotek polastiti misel napadaj, kakor tudi naši vedno iščejo priliko za napad. Nepristano pa se morajo graditi in ojačevati pozicije. Opisal sem že na kratko, kako so vdrla Italijani začetkom tega meseca tam, kjer se je izvil v obliki loka jarek na enem teh holmov, na črti 100 korakov. Od obeh strani so začeli naši vojaki metati sovražnika iz tega jarkovega dela. Sedaj razstreljujejo skale hitro za tem kritičnim mestom za nov jarek, tako da mora ostati dobljen prostor za Italijana prav neznan. Tu hodi moštvo po prstih, dleto, ki dela na skali, je ovito s cunjami, da vduši zvok udarca, četovodje se pripogiba k ušesu poveljnika in šepetajo, ko izročajo svoja poročila. Dvajset korakov od tu ležijo Italijani. Ako slišijo na strani naših kak mal ropot, takoj vržejo sem čez mine ali ročne granate. Ako vržejo oni eno ročno granato, jih vržemo mi pet nazaj. Treba je obvarovati premoč v ognju. Vojaki se ne smejo okreniti, kadar pride do poveljnika. Že sekunda, ko bi pogledal nazaj, bi utegnila zadostovati komu na oni strani, da bi poskočil ven in se drznil poskusiti, priti sem čez. Zrak je grozen. Spreddaj pred žičnimi ovirami in španskimi jezdecami — prostor vmes je ozek — ležijo že dneve trupla. Poldne. Pred eno izmed strelnih lukenj kleči mlad poljski vojak. Srajco ima odpeto, vidi se mu križ na prsih. Pokrižal se je in moli. Seveda niti ne trene z očesom, vedno gleda enako pozorno tja spreddaj na žice, za katerimi ležijo Italijani. Poveljnik ga mimogrede poboža po glavi. Na drugi strani jarka. Ta del je pokrit z žičnimi mrežami v varstvo pred italijanskimi ročnimi granatami. Na vseh straneh je sovražnik pet korakov pred tema dvema strelnicama. Skozi ozko pa gosto mreževje se ga ne vidi, kakor on nas ne vidi. Na desno in levo od luknji sedita dva bradata vojaka tiho in se ne zganeta, pripravljena za napad z ročnimi granatami. Tukaj se tudi ne šepeta več. Tu se sporazumevajo s pogledi in prsti. Stotnik vpraša s pogledom: Kaj novega? in oba odkimata z glavo. Potem pogledamo tja proti italijanskim vrečam s peskom, med katerimi pa se ne gane nič.

... Kar jih najbolj teži, je neredno spanje. Može se vleže, kakor je ravno čas, po noči ali ob opoldanski vročini, v jarku, si potegne kar je čez glavo in zaspi. Ni ga jarka, v katerem bi se ne šlo čez speče. Videl sem ga, ki je spal, tik pod strelnico, njegov tovariš je opazoval čez njegovo telo, kaj počne sovražnik onostran, in meril je s puško čez spečega. Spijo, pa ako se poleg njih dolbe po skalah ali se razstreljujejo kaverne, spiyo, tudi ako strelja artiljerija z vseh strani. Samo časa je potreba, malce časa. Častnik nadomesti svoje spanje čisto s črno kavo. Kajti po dnevu mora nadzorovati delo, po noči pa mu odzema spanje odgovornost. Vsaka mera občudovanja teh stotniških poveljnikov je premajhna. In če se razprostre pogled, občuduje človek eno najlepših, najmikavnejših pokrajinskih slik. Lesketajoče se morje, visoko na skalovirni čarobni grad Devinski in tam s prostim očesom že vidni bogati, udobni Trst.

Široka izdolbina je v skalni steni, na okoli je porušeno mlado drevje od granat. Izdolbina sega več metrov v skalo. Poveljnik in njegov adjutant prebivata notri, telefonisti sede pri aparatih ob surovo iztesani pisalni mizi; ta klet je edini prostor na dolgo in široko, kjer je človek varen življenja. V bližini ima še polkovni zdravnik svojo kaverno, v kateri pripravlja ranjence za transport, katere mu prinesejo iz pozicij. Vmes med kritji par barak za moštvo. Onostran potoka je pokopališče; ne preide dan, da ne bi zvenel glas duhovnika od tam doli, da ne bi granate motile miru rajnkih. K polkovnemu zdravniku pride ordonanca: Javljam ponižno, v baraki leži težko ranjen mož. Tri dni je bil bolan, danes je zapustil bolniško sobo in takoj se ga je lotila brezbriznost vojakov, navajenih ognja. Dasi so Italijani streljali, ni ostal v baraki, ampak v travo se je vlegel. To je plačal z življenjem.

V bojih s severnimi medvedi.

(Pismo P. F.)

Nekje v Galiciji, 20. julija 1916.

Po dolgem molku, dolgih voznjah in dolgih ter hudih bojih evo zopet znaka življenja!

Mesec sem započel s prestopom iz vagona na bojišče. Da nam ni prihajalo prehladno ob zamenjavi južnega vrta s severno puščo, zato so poskrbeli severni medvedi, ki so nam pripredili sprejem. Obmetavali so nas kavalirsko s konfetijem vseh kvalitet in kalibrov in nekoč so nam celo prožili šape, a smo se neceremoniozno zahvalili zanje.

Topel in hrupen je bil prvi teden, a najtoplejši je bil, vsaj zame in še za marsikoga, peti dan. Ob treh zjutraj juriš! Lezemo in lezemo v breg, krijemo se in krijemo, a Rusi streljajo in streljajo. Ko smo si narazen še petindvajset korakov, ustavijo nasprotniki ogenj, dvignejo se izza kritij in nas povabijo, naj se podamo in pridemo lepo mirni k njim. A fantje od fare naj bi prodali svojo korajžo? Odgovor: Hura! Oni skočijo v postojanke: puške bruhnejo in strojnice zaprasketajo. Nekaj naših pače, drugi v očigled neodoljivi premoči in presilnim pozicijam gredo nazaj. Vse to je bil akt trenotkov. Mene podereta dva naša na tla, preden se prav zavem, zakaj gre. Poberem se s čudovito gibčnostjo, smuknem za bukev, ki bi jo drvar imenoval seženjsko, in kričim z glasom gromovnika: Stojte, stojte! Nič ne pomagaj. Naenkrat sem sam pred rusko postojanko, 15 do 20 korakov pred njo. Slišim mirno razgovorjanje Rusov, pod sabo v gozdu pa konstatiram zbiranje razpršene stotnije. Pokukam majceno izza bukev radoveden, kaj pač počno gospodje tam zadaj, a takoj se vsuje roj osa in se zakopje tik mene v zemljo. Na, lepa je ta! Čez pet minut nov poskus znatiželjnosti in zopet isti učinek. Tako prečepim preko šetr ure za drevesom. Vsak hip mora priti ruska patrulja, poizvedovat, do kam je šel naš umik. Če ostanem na mestu, sem vjet, če pobegnem, dobim v život več krogelj, nego jih prenesem. Vname se v meni notranji boj. Vidim se sredi brezkončne ruske stepe neobritega, raztrganega, ponižanega, za mano pa ravnočrtni mušič z nasajenim bajonetom. »Vsi Rusi skupaj me pišite v uho!« si mislim in se zadržim z velikanskimi skoki (mojih 182 cm!) po bregu nizdol. Ko preletim nekako 20 metrov, začno za mano pokati, a jaz se vržem v »mrtev prostor«, v hipu najden z instinktom zasledovane divjačine, od tamkaj pa se čez nekaj časa prekotam v jarek. Rešen! Ne bom Ti pravil, kako sem bi vesel, ko sem bil zopet pri svoji stotnji. Sodim, da je bila ob pobegu pozornost mojih lovec odvrnjena od pripeljanih in prinašanih vjetnikov in mrtvecev in da jo je šele lomačenje po dračju zopet osredotočilo name. Od fantov iz Kranja je takrat padel Fajdiga, a vjet je bil Završnik.

A nikarj misliti da je bil ta dan vohče kaka izjema. Epizoda zgol. Slikal sem jo bolj na dolgo in široko, ker je moja malenkost postavila v osamljeno ospredje, daleč preko njene ambicioniranosti.

Drugo pot mi je ruski šrapnel razbil trieder in prevrta nahrbtnik. In notabene v juniju pod Tirolami nisem le moral obžalovati luknjo v bluzi, ampak tudi nekaj kože je bilo treba nadomestiti z novo rastjo. Ščemelo in skledo me je takrat že nekaj dni, ko se naveličam praskati se, ne da vem, zakaj, in ko prosim tovariša, naj pogleda, kaj je pravzaprav tam zadaj. No, in ta je ugotovil lediranje epidermide v dolžini pol decimetra. Nič zlega, dokler mi gospodje nepriznati raztreskavajo okularje, trgajo cunje, a se dotikajo kože le z mačjimi tačkami!

Nadalje sem se tu že kopal, a samo deloma, in sicer v čevljih in kompletu opremljen, o priliki, ko sem bredel neko plitvo reko.

Sedaj je na fronti relativen mir. Ne vem, kaj naj pomeni. Ali poskusijo oni napreči, ali navalimo za izpremeno mi?

Moje želje hodijo nazaj, v južni vrt, kjer mi je bilo v marsičem ugodnejše. Tu dežuje neprestano že teden dni, in če ne lopneš v vodo, se pogrežeš v blato. Alternativa, kakor med Scilo in Karibdo. Zamazan sem liki cigan in raztrgan enako. Iz za lanskega majnika se že četrta uniforma bliža ruini. Dobro, da imamo krojače, ki ne prezentirajo računov, vsaj nam ne.

Hrepenim po vonjlivejšem duhanu, nego je ta, ki si ga baš v čedro. Deviza mojih upov je »Stellungskrieg« in kar nam prinese lepega: po dolgem času nemara kak kartonček one vrste, ki jih pošta omalovažuje kot »vzorke brez vrednosti«, ker še ni vpoštevala, da je svetovno vojsko nastalo »prevrednotenje vseh vrednot« doseglo tuji takele kartončke.

Sklep in prisrčen pozdrav!

Podprefekt na potovanju.

Iz francoščine (Daudet), prevedel Š.-i.

Gospod podprefekt je na uradnem potovanju.

Spreddaj kočjaž, zadaj lakaj. Podprefekta vozi kočija majestetično h krajevemu shodu v Combe - aux - Fées.

Za ta svečani dan si je gospod podprefekt izbral pleteno obleko, klak, ozke hlače s srebrnimi trakovi in paradni meč z ročjem iz školjke. Gospod podprefekt gleda žalostno na torbo iz stisnjenega šagrina, ki mu leži na kolenih.

Gospod podprefekt sanja o slavnostnem govoru, s kojim bo očaral občinstvo v Combe - aux Fées. »Gospodje upravljenci...!« Neutrudljivo vrti svilen kozjo brado in ponavlja dvajsetkrat zaporedoma: »Gospodje upravljenci...!«, toda nadaljevanje mu ostane vsikdar v grlu. Ah, in kako vroče je v vozu! Ta prašna cesta v Combe - aux - Fées v opoldanskem solncu je neskončno dolga. Ozračje žari... in na jagnedih ob robu ceste, pokrtih z belim prahom, se kliče tisoč hroščev iz drevesa na drevo. Gospod podprefekt se naenkrat strese. Tam doli ob vznožju holma vstaja hrastov gozdič, ki ga vabi. Ta mali hrastov gozdič se mu zdi, da ga kliče: »Pridite vendar sem, gospod podprefekt sestavlja svoj govor; dobro vam bo pod mojimi drevesi...!«

Gospod podprefekt se čuti zapečljane, skoči z voza in veli spremeljalcem, naj počakajo, kajti gre sestavljati svoj govor v mal hrastov gozdič.

V malem gozdiču zelenih hrastov so ptiči, vijolice in studenci med nežno travo.

Ko so zapazili podprefekta z lepimi hlačami in torbo iz stisnjenega šagrina, so se ptiči prestrašili in vtičili, studenci se ni upal šumljati in vijolice so se k tlom poskrile. Ves ta gozdni svet ni videl še nikoli podprefekta, zato poprašuje natihoma, kdo bi bil ta lepi gospod, ki se spreha v srebrnih hlačah.

Natihoma, pod zelenjem se vprašuje, kdo je ta lepi gospod v srebrnih hlačah. Medtem pa gospod podprefekt, razočaran vsled tihote in svežosti gozda, odloži suknjo, klak na travo in se vsede na mah pod mlad hrast. Nato odpre na kolenih veliko torbo iz stisnjenega šagrina, odkoder izvleče veliko polo ministerjalnega papirja.

»Umetnik je!« je vzkliknil palček. »Ne!« je ugovarjal kalin, »ni umetnik, ker ima srebrne hlače, najbrže bo princ.«

»Ni umetnik, niti princ,« je oporekal star slavec, ki je pel skozi celo poletje v podprefektovem parku. »Jaz vem kaj je: podprefekt je!«

Cel gozd je zašepetal: »podprefekt je, podprefekt!«

»Kako je plešast!« se je čudil škranec z velikim šopom. Vijolice so popraševale: »Kaj je hudobnež?« »Je hudobnež?« so šepetale vijolice. Stari slavec je odvrnil: »Nikakor ne!«

Po tem zagotovu so se ptiči vrnili k petju, potoček je zašumljal, vijolice so zaduhtele, kakor da bi ne bilo gospoda v gozdu... Neobčutljiv v sredi tega prelestnega šundra je gospod podprefekt budil v svojem srcu muzo agrarnega shoda. Z dvignjenim svinčnikom je pričel deklamirati nagovor:

»Gospodje, dragi upravljenci...!« S svojim ceremonijelnim glasom je rekel gospod podprefekt:

»Gospodje, dragi upravljenci...!«

Odmev grohota ga prekine, ozre se, toda vidi samo veliko žolno, ki ga je zasmehljivo opazovala, sedeča na njegovem klaku. Gospod podprefekt je stisnil ramena, hoteč nadaljevati govor, toda žolna ga je spet prekinila in mu kričala od zadaj: »Čemu bo to?« »Kaj!« »Čemu bo to?« se je jezo začudil podprefekt in močno zardel, s kretinjo je prepolil predrzno žival in nadaljeval čim lepše; toda glej: male vijolice so se vzpele proti njemu na nožicah in mu zaklicale:

»Gospod podprefekt; kaj čujete, da vas ne čujemo?«

Studenček mu je zaigral na mah nebeško godbo, v vejah nad njegovo glavo je množica palčkov zapečala najlepšo pesem in cel mal gozdič se je zarotil, da zabrani sestavljanje govora.

Gospod podprefekt, omamljen parfima, pijan godbe je zastoj poskušal, da kljubuje novemu draženju, ki mu je grozilo. Zleknil se je po travi, obesil svojo lepo obleko, mrmral še dva ali trikrat: »gospodje, dragi upravljenci, gospodje dragi upravljenci...!« gospodje dragi...! Nato je poslal upravljence k vrugu in muza agrarnih shodov naj si zakrije obraz. »Zagrnj si obraz, o muza agrarnih shodov!«

Ko so se po preteku ene ure podprefektovi spremljevalci v skrbi za gospoda, podali v gozd, se jim je nudil prizor, ki jih je odbijal z grozo.

Toda podprefekt je ležal na trebuhu v travi, razcefran kakor potevuh, odločil je bil obleko, mirno zvečil vijolice.

Gospod podprefekt je namreč — koval verze.

Ne prezrite današnjega oglasa
„Srečkovnega zastopstva“!

Naslov za pisma:
Jos. Petelinc, Ljubljana,
Sv. Petra nasip št. 7.

Šivalni stroji
JOS. PETELINC-A

„Gritzner“ in „Afrana“ so res najboljši
za rodbino in obrt, (štikajo) vezejo, (krajajo) mašijo nogavice in perilo.

Edina tovarniška zaloga v Ljubljani, za vodo,
blizu frančiškanskega mostu, 3 hiša, levo.

Krasne umetniške in vojne razglednice
na drobno in debelo

M. Tičar, Ljubljana

I. specialna trgovina in založba razglednic
na Kranjskem.

Za trgovce priznane največja in najcenejša izbora!

Plačilna natakarica

dobro izveščana v kavarniškem obrtu,
se sprejme takej v 2465

kavarni „Central“ Ljubljana.

Hiša

Z gostilno in mesarijo.

Proda se iz proste roke hiša, že dobro vpeljana gostilna in mesarija, poleg farne cerkve na deželi. Za informacije pove uprava »Slov. Naroda«. 2312

Išče se za prihodnje žolsko leto

stanovanje s hrano

in če mogoče s prosto uporabo glasovirja za 2 deklici iz boljše rodbine, učenki IV. razreda liceja. Ponudbe na Antonijo Fajfar v Črnomlju. 2453

Pisarniška moč

prvovrstna

se sprejme.

Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda« pod „korespondenca“. 2477

Važne za gospodinje!

Izšla je knjižica 2407

Sušenje v gospodinjstvu

ali nauk o preprostem shranjevanju sočivja in sadja za zimo. Naroča se v Učiteljski tiskarni ali pri Božu Račič v Zagorju ob Savi. Cena 30 vin.

Proti 9

zobobolu in gnjilobi zob

izborna delnja dobro znana

antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom K 1-20.

Po pošti se pošilja najmanj 2 steklenici

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Realjeva cesta št. 1

poleg Franc. Jožefovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravniki tudi člani

bolniških blagajin juž. železnice, c. k. tobačne

tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vljudno, pošljite mi zopet

tri steklenice vaše izborna delujoče

antiseptične melusine-ustne zobne

vode, katera je neprekosljivo sredstvo

zoper zobobol, utrja dlesno in od-

stranja neprijetno sapo iz ust. Za

ohranjenje zob in osveženje ust jo bom

vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. poštemešta

Vojnopoštne dopisnice.
K 3-50 za 1000; 100 vojaških ali ljubanskih
K 5-; umetniških razglednic K 6 razpošila
po povzetju 2211
Schleier-Jeva zaloga razglednic
Dunaj XVI/15, Brunnengasse 67.
Ako ne ugaja, denar nazaj.

MILO

v zabojih 4 60 kg, po 3 K kg se odda.
4 1/2 kg poskusna pošiljatev stane 15 K
pri Obernyjaku, Reka.

2327

Napredaj je v Škofji Loki večja

! hiša !

z velikim sadnim in zelenjavnim
vrtom. — Pojasnila daje dr. Fr.
JERALA, odvetnik v Škofji
Loki, Gorenjsko. 2292

Šoferja

k tovrstnemu avtomobilu, proti dobri
plači, sprejme

Val. Lapajne v Idriji.

Prodaja se

vila z vrtom

— Večna pot št. 1. —
2460

Hranite podplate

z mojimi preparati, ki varčuje
podplate. Ambo daje vsakemu
podplat 4 kratno trpežnost.
Ambo prihrani vsaki družini
letno 50—250 kron na podplatih in čevljih.
Cena 1 1/2 krone, 3 steklenice K 4,
6 steklenic K 6. — Kómeny, Košice
(Kaschau L.) pošiljatev 12/1 c,
Ogrsko. 2216

500 kron!

Vam plačam, ako moj uni-
čevalec korenin **Ria balsam**
ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših
kurjih oči, bradavic, obšilic.
Cena lončku z jamstvenim pismom 1.50 K,
3 lončki K 4, 6 lončkov K 5.50. Na
stotine zahvalnih pism in priznanj. **Potenje**
nog, rok, prstov naglo odpravi ita-prašek.
Cena 1 1/2 krone, 3 škatljice 3 1/2 krone.
Kómeny, — Košice (Kaschau) i Postfach
12/24, Ogrsko. 1930

SODE

prazne od petroleja, jedilnega
olja in denat. spirita, kupuje v
vsaki množini po najvišjih cenah tvrdka

Ivan Jelačin,

Ljubljana, Rimska cesta št. 1.

Lepo posestvo

obstoječe iz velikih in dobro no-
sečih vinogradov in sadonosnikov
travnikov, nji, z gozdom, zidane
hiše in gospodarskim poslopjem,
ono uro od železniške postaje
oddaljeno, je za 64000 K iz preste
roke prodati. Vpraša se pri
lastniku **KAROLU GREGORIČU** v
Sromljah pri Brezicah ob Savi,
Spodnje Štajersko. 2138

KAVA!

Za zmlata, že s sladkorjem in vsemi
primesmi v kockah za 1/2 litra kave.

Ena taka kocka stane samo 30 vin.

500 kron plačam tistemu, kateri more
reči, da ni vredno.

Navedilo za pripravljanje se glasi: 1
tako kocko v pol litru vode 5 minut kuhati,
od ognja vzeti, 2 minuti pokrito pustiti in
najboljša kava je gotova. — Po povzetju
posiljatev najmanj 20 kock, to je 1 kg K 5-50;
1 Ovoj se zaračuna po lastni ceni!
Pošilja se proti povzetju. Sprejemem pa na-
ročeno blago tudi nazaj če kateremu ne ugaja.
100 kock 5 kg znižana cena K 25-
Naročila sprejema in izvršuje razpošiljalnica

Ivan Urek

Ljubljana 5, Mestni trg št. 13,
dvorčička, doma. 1936

Velika zaloga avtomobila in avtomobilov
otroških vozičkov
in navadno do najfinije

žimo.

M. Pakić

v Ljubljani.

Imamo avtomobila in
otroške vozičke.

Franc Furlan

naslednik Fuschigove vdel

ključavničarstvo

zaloga štedilnikov

se nahaja: 125

Ambrožev trg št. 9.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

**steklenine, porcela-
na, svetilk, zrcal,
šip, kozarcev, vrčkov**
i. t. d.

**Gostilniška in kavarnar-
ska namizna posoda**
po najnižjih cenah.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

NAJBOLJŠE PERILO

lastni izdelek.

C. J. HAMANN Mestni trg 8.

Francozinja

(rojena Parizanka) in avstrijska državljanka,
1880 študije bot. bene k bolji rodbini.
Razume tudi nemško in italijansko.

Naslov pove upravn. »Slovenskega Naroda«.
2335

Dobavljam vsako množino
stročjega fižola kg K —70
lepe kumarice „ —40
la ptujske čebule „ 1-20
la česenj „ 4-
Kaša iz moka za kuh „ 3-
Karel Saria, Maribor, Schmidplatz 1.

Vsled odhoda k vojakom

se prodaja takoj

zaloga
modnega blaga

ali pa tudi cela modna trgovina.

Pismene ponudbe na upravnistvo
»Slov. Naroda« pod šifro „20.000/
2430“.

Posebno visoke cene imajo
sedaj mešane

cunje

odpadki suknja

katero kupuje v vsaki mno-
žini edina tvrdka 2291

Viktorija Panholzer,
Pražakova ulica 4. Ljubljana.

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,

Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanin in
glace-rokavic, modne blago za
gospode in dame, raznovrstne fine
parfume, ročna dela in material,
kirurški predmeti. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Cvetlični salon
Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se
izdelujejo po najnižjih cenah. Dato
okusno vezano. Velika zaloga krasnih
suhin vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Stampilije

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.

Anton Černe,

graver in izdelovatelj
kavčkovih Stampilij

Ljubljana, Dvoraki trg št. 2.

Ceniki franko. Ceniki franko.

Sablona s 16 monogrami, pri-
merna za namizno prto, servile-
to, žepne robce in vseh vrst
perila se dobiva pri

TONI JAGER

Ljubljana, Zidovska ulica št. 5.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalce streh in klepar, vpeljalet
strelododov, ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter po-
krivanje z angleškim, francoskim in
tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Euralit) patentir. Hartsch
z izbočno in ploščnato opeko, lesno-
cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kle-
parska dela v priznani solidni izvršitvi.

Hiše in kuhinjska oprema. Posteljska posoda

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Vojaške in

uradniške

uniforme:
po meri
v najkrajšem času.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber

deležnikov in solastnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Pogin za madeže.

Rapid odstrani iz obleke in perila
umazanost, barve, maščobo, tinto in
druge madeže. S tem prihranite mnogo
denarja. Cena 1 1/2, 3 steklenice K 4,
6 steklenic K 6. — Kómeny, Košice
(Kaschau L.) pošiljatev 12/3 c, Ogrsko.

Spodnještajerska

VINA

bela in rdeča, v poljubni množini in po zmer-
nih cenah, oddaja

L. južnostaj. vinarstva zadruga v Celju.

2306

Suhe gobe

vinski kamen, med, vosek,
kumno in janež

ter sploh vse domače pridelke kupi
veletrgovina 2267

Anton Kolenc, Celje.

Istotako tudi vsako množino raznovrstnih
praznih vreč in sodov.

Kupujem in prodajam ali v ko-
misijon vzajem samo

starinske stvari

in tudi 1145

staro zobovje.

Albert Derganc, brivec in starinar,
Franciskanska ulica št. 10, Ljubljana.

Karel Linhart

urar

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 7.

Zaloga vseh vrst žepnih ur, ur
na nihalo s polnim bitjem, ston-
skih in kuhinjskih ur, budilk.

Nihajne vojne ure, ure v zapostavljenih
s radijem kazalnikom ali brez njega,
zaloga srebrnih in niklajstih ur „Ome-
ga“ po najnižjih cenah. 131

Popravila se izvršujejo najbolje.

Ema Globočnik - Winterhalter

naznanja slavnemu občinstvu, da je z da-
našnjim dnem otvorila ateljer za

:: predtiskanje ::

vsakovrstnih ročnih del.

Istotam se dobijo tudi

Idrijske čipke.

Ljubljana, Wolfova ulica 1./II.

Prekajenine - stanovitno blago la.

Praške salami K 1020-—

Poljske salami „ 1040-—

Krakovske gnatne salami „ 1075-—

Mortadella salami „ 1075-—

Pariške salami „ 1075-—

Debrecinske salami „ 1050-—

Tirolske salami „ 1050-—

100 doz á 225 gramov jeteričnih pastet-
konzerv K 150-—; iz Prage pri odvetju od
25 kg naprej, po povzetju proti obratnemu
naročilu dobavlja

Praška razpošiljalnica gnjati,

M. Kohn,

Praga - Žizkov, Havličkova ulica št. 16./I.

Lasne kite

najboljše kakovosti po 7, 9, 12
in 16 kron; lasne podloge in
mrežice vseh vrst; „Neril“, barva
za las in brado od Dr. Drillon
po 2 in 4 K, lasne vode in masti;
Sampson za umivanje las, šminke
in puder poučeni i. t. d. priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpošiljanja v vojaško
službovanje je lokal odprl samo za
predajo blaga in storil vsaki dan samo
od 9 do 1/2 1 in v nedeljo od 9 do 11
ure dopoldan.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dolžniška glavica 8.000.000 kron.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okrog 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ čistih. 2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Nakazila vojnim vjetnikom v vseh državah, izvršuje hujšotno in nakazila.

Prodajalci koles in mehaniki!

zabtevalje moj en gros cenik za leto 1916 o kolesih, pneumatikah in drugih kolesnih potrebščinah. Soliden in najcenejši nakup. Slovenska korespondenca.

Tovarniška zaloga koles in šivalnih strojev ter izvozna trgovina.

A. WEISSBERG, Dunaj II, Untere Donaustrasse 23/III oddelek I. 778

Franc Kos Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogavice se ceno podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo. 123 Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

12

Edna posebnost likerja je Zdravnik želodca

Zdravnik želodca

je posebnost želučnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborna vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smel manjkati.

G. F. Jurásek :

uglaševalec glasovirjev in trgovec glasbil v Ljubljani, Wolfova ulica št. 12. Zaloga ter izposojevalnica glasovirjev, pianin in harmonijev.

2073 Ugodna zamena in 10 letno jamstvo.

Specialni zavod za uglaševanje ter popravila vseh glasbil. Uglaševalec v „Glasbeni matici“ ter v vseh slovenskih zavodih.

Službe išče že doletna izobražena kuharica

za celo gospodinjstvo na deželi. Pisane ponudbe na upravnishvo »Slov. Naroda« pod „Jožeta 2, 2307“.

Učenec

krepak, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji v trgovino z mešanim blagom.

Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«, 2451

Pri pomanjkanju mleka!

Sladni čaj znamka Sladin

je najbolj zdrava in tudi najcenejša hrana za dojenčke.

S Sladnom se s lahko odpora pomanjkanja mleka in sladkorja, pri njegovi uporabi se namreč prihrani dve tretjini mleka in ena tretjina sladkorja. — Od mnogih priznanj tu samo ena cospe Eno pl. Trnkovec, lekarnarjevo soproje v Gradcu: Ljubljavi vsaki. Hočem Ti spociti, da dajem Elziniemu malemu Sladinu sladni čaj in da se izborno razvija, vsak česar se Sladin lahko najtopleje priporoča. Dobi se pri lekarnarju Trnkovecu v Ljubljani zraven rotočka. Glavne zaloge: Na Dunaju v lekarnah Trnkovec: Schöbnerstrasse 109, Josefstadterstrasse 23, Radetzkyplatz 4; v Gradcu: Sackstrasse 4. 2449

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Kneza Auersperga radioakt. termalne toplice Toplice na Kranjskem

Sezija: 1. maja — 1. oktobra.

Termalni basini, termalne separatne kopelji, lužne kopelji. Indikacija: Revma protin, nevralgija, (Ischias), ekssudacija, posledice ranitve in zlomljenih kosti.

Prospekte daje gratis ravnateljstvo.

Enzesfeldske municijske in kovinske tovarne,

akc. družba v Enzesfeld-Lindabrunnu pri Dunaju

iščejo večje število zdravih, pridnih in nemškega jezika zmožnih

pomožnih delavcev in delavk

proti dobremu plačilu Stanovanje in hrano, si je mogoče preskrbeti, vsak dan vozijo delavski vlaki z Dunaja v Enzesfeld.

Pismene ponudbe in osebno predstavljenje pri ravnateljstvu v Enzesfeldu-Lindabrunnu, Niže Avstrijsko. Potni troški se povrnejo v slučaju sprejetja v delo. 2464

Mestna hranilnica ljubljanska LJUBLJANA

206

Prešernova ulica šte. 3. Največja slovenska hranilnica!

Koncem leta 1915 je imela vlog K 48.500.000.—

Rezervnega zaklada „ 1.330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

 $4\frac{1}{4}\%$

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike. Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5% izven Kranjske pa proti $5\frac{1}{4}\%$ obrestim in proti najmanj 1% oziroma $\frac{3}{4}\%$ odplačevanju na dolg.

AVSTRIJSKA CENTRALA OLJA IN MASTI, A. D., DUNAJ I,
SEITZERGASSE ŠT. 1-3.

Dobivanje masti iz pomij

(za tehnične svrhe)

Brezplačna oddaja in pritrdba aparatov za izločevanje masti

prekajevalskim, gostilniškim in drugim velikim kuhinjskim obratom, klavnicom itd. proti obveznosti, da oddajo v času, ki se ima določiti, dobljeno mast po primerni ceni; na to preide aparat v neomejeno posest obratnega imajočitelja. Na željo se izločevala masti tudi prodajo.

Radi nadaljnih pojasnil, posvetovanja z veččaki in predlogov se treba obrniti na

AVSTRIJSKO CENTRALO OLJA in MASTI, A. D. DUNAJ I, SEITZERGASSE 1-3.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1915:

K 268,243.476.—

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 30. junija 1916:

K 119,818.048.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojni Maribor trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevno vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Državljani: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41

Zajamčen uspeh.

Tisoče zahvalnih pism na ogled.

Bužne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

2133

dr. A. Rixa krema za prsi oblaščeno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, zanesljiv uspeh. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Polzkušana pušica K 3-30, velika pušica, zadostna za uspeh K 8-80. Razpošiljanje strogo diskretno.

Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Lahloerergasse 62.

Zaloge v Ljubljani: drogeriji Kano in „Adria“.

MALINE

kupuje
Lovro Sebenik,
Sp. Siška pri Ljubljani.

2459

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno
vrtnarstvo ter okusno izdelane
vence, šopke in trakove.

izposojevanje
ob mrtvaških odrih
drvevne cvetlice,
kakor tudi najtinejših
dekorativnih
cvetlice za dvorane
in balkone.
Vsakovrstne sadike do
najzlahtnejših cvetic
in zelenjavi. Sprejemam
narčila na deželo. Vsa
narčila se izvršujejo točno
in solidno.
Državljani: I. Bizovičar,
vrtnar, Ljubljana.

Oblastveno konces. zasebna posredovalnica za
nakup in prodajo zemljišč in posestev

VALENTIN ACCETTO

zapriseženi sodni izvedenec

1767

Ljubljana, Trnovski pristan 14.

Na prodaj imam v sredini mesta več dobro obrestujočih se

Natančno se izve na gorenji naslov.

hiš

Nad 50 let obstoječa

parna barvarija in kemično snaženje oblek

ter

124

apretura sukna

Ljubljana,

Anton Boc

Glince,

Selenburgova ul. 6.

Burska ulica 46.

se priporoča.

Postrežba vestna in točna.

Najnižje cene.

ALFONZ BREZNIK učitelj Glas. Matice in edini zapriseženi strokovnjak c. kr. dež. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najsposobnejša trdka in izposojevalnica

klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsakega

glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder

Stingl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh
modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z
angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavna
obvezna garancija. Najomnina najnižja. Zamenja naj-
ugodnejša. Uglavljanje ter popravila strokovno in ceno.
Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno le-
jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsi-
fikativ in navideznega „pofelma“ pri kričalcih, ki se
drzno govorijo o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni
jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Gonoktein.

Najnovejšo, izkušeno sredstvo
proti kapavcu (triperju), belemu
toku, črevesnemu in mehurnemu
katjarju itd.

GONOKTEIN je vpeljan na
češki kliniki dvor. svetnika vseuč.
prof. dr. V. Janovskega. Na praški
nemški kliniki vseuč. prof. dr. K.
Kreibicha. Toplo ga priporočajo
vseuč. prof. dr. J. Bukovsky, vseuč.
prof. F. Samberger, vseuč. docent
dr. J. Odstrčil.

M. U. dr. D. Schwarz, specialist
za tajne in kožne bolezni v Pragi
piše: Gonoktein sem izkusil čez
50 slučajev z izvrstnim uspehom,
posebno v akutnih slučajih — to
je glavni cilj našega lečenja Gon-
orrhoe v kali izlečiti. Dajem vedno
prednost Gonokteinu pred vsemi
drugimi preparati, ker ne učin-
kuje škodljivo — kakor mnogi
drugi preparati — na želodec in
ledvice. 2130

Dobiva se po vseh večjih lekarnah.
Škatljica K 6.—

Zahtevajte literaturo in prospekt.
Ljubljana: Lekarna Trnkozec.
Zagreb: Lekarna „Salvator“ S. Mit-
telbach, Jelačićev trg.

Proizvajal: Farmakološko - kemični labora-
torij „HERA“ Praga-Vršovice 552.

Dobavitelj vojnega ministrstva in
Vojno-zdravstvenega združenja.

V Krškem ob Savi, Dolenjsko, je takoj prodati
lepo posestvo

obstoječe iz: 1 nadstropne hiše s 7 sobami i. t. d., krasno verando, parkom
in vodovodom; iz velikega hleva s skladiščem, velike vinske kleti, gospodar-
skega poslopja, rastlinjaka, ledenice s prostranim dvoriščem; vse solidno zidano,
v prav dobrem stauu in za vsako podjetje pripravno; k posestvu spadajo vrtovi,
vinogradi, travniki, njive in hosta, ki so v najugodnejši legi in najboljšem stanju.
Po svoji legi in kakovosti je posestvo prav ugodna naložitev kapitala, najlepša
prilika za vsakršno podjetje, pa tudi za mirno življenje. — Plačilni pogoji
ugodni. Proda se v celam ali posamezno. — Pojasnila daje

dr. J. Hočevnar, župan, Krško.

Bližajo se veliki dnevi sreče!

V času do 1. februarja 1917 izrebrani bodo glavni dobiki sledo-
čih izbornih srečk:

Novih srečk svstr. rdečega križa 300.000 in 500.000 kron
Črških srečk 200.000, 400.000 in 200.000 frank.
3% zemljiških srečk iz leta 1880 90.000 in 90.000 kron
3% zemljiških srečk iz leta 1889 90.000 in 100.000 kron

17 izrebrani vsako leto! Svota glavnih dobikov 1. 1917:
3,230.000 kron oziroma frankov.

Mesečni obrok samo K 7.— oziroma K 375.

Te srečke imajo trajno denarno vrednost in je izguba denarja kakor pri lo-
terijah v slučaju neizrebranja izključena! — Zahtevajte brezplačno
pojasnilo in igralni načrt, hitite z naročili!

2414

Srečkovno zastopstvo 1, Ljubljana.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 900.000.

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.